

THE BRITISH ESPERANTIST

OFFICIAL ORGAN OF THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION (Inc.)

Volume XIX.

**JANUARY TO DECEMBER,
1923.**

LONDON:

**THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION (INCORPORATED),
17, HART STREET LONDON, W.C.1.**

700.072 - B. Esp.
19
1923

THE BRITISH ESPERANTIST.

Hon. Editor: F. RICKETT SHELTON.

INDEX, 1923.

B.E.A. (See also Front Covers)—

- Annual Circular, 33
- Annual General Meeting, 70
- Annual Report, 35
- Articles of Association, 15
- Balance Sheet and Revenue Account, 38, 39
- Bye-Laws, 100
- Capital Fund, 5, 17, 18, 26, 42 (See also Official Notices)
- Guarantee Fund, 71 (See also Official Notices)
- "Help Wanted," 51
- Honoro al . . .*, 51
- Hon. Sec.'s Monthly Report, 4, 17, 42, 54, 99, 120, 126
- Library, 124
- Official Notices, 16, 24, 40, 52, 68, 88, 96, 104, 116, 124, 132, 140
- Propaganda Committee, 15, 26 (See also Official Notices)

Cekbanko Esperantista, 31, 97

- Coming Events (Including notices of Classes new and renewed), 9, 19, 27, 45, 51, 55, 59, 71, 91, 101, 107, 108, 120, 128, 135

Commercial Conference (See Venice)

Congresses—

- 14th British (Bournemouth), 23, 27, 48, 59, 83–86, 93
- 15th International (Nuremberg), 7, 18, 27, 56, 57, 75, 86, 90, 109, 111
- 3rd International of Blind Esperantists, 111
- Diversoj, 137
- Editorial**, 1, 2, 17, 25, 41, 53, 69, 89, 97, 105, 117, 125
- Educational Associations**, Conference of, 1924, 140
- Edzigoj*, 51, 115, 122, 132
- Esperantista Dokumentaro*, 95

Esperanto—

- Classes, 31 (See also Coming Events)
- Conference of Educational Associations, 7
- In Commerce (See Venice)
- La Adverboj in*, 32
- League of Nations and, 117
- New Roots, 113
- Official Institutions, 118
- On the presentations of Vowel Sounds, 12
- Radio and, 15, 46, 92, 103, 113, 114, 127, 137, 138
- President's Speech by, 127
- Vortordo en*, 119
- Esperanto for Young Beginners, 32
- Esperanto Magazines, List of received at B.E.A., 95
- Internacia Scienca Asocio*, 32

Konstanta Repräsentantaro, 54, 134 (See also Esperanto; Official Inst'ns.)

- Kroniko*, 9, 20, 28, 46, 59, 72, 91, 114, 120, 128, 135–6
- "*La Juna Lernanto*," 51, 134
- "*La Libera Vojo*," 32, 92
- La Publikeco*, 123
- Lingva Komitato*, 6
- London Chamber of Commerce Examinations, 124
- London Esperanto Club, 26
- Naskigoj*, 40, 104
- Nekrologo*, 40, 68, 88, 96, 104, 115, 130
- Dr. Pollen, 89, 98, 107 (Du Amikoj)

President's Letters—

- Dawn of Great Possibilities, The, 3
- Parting of the Ways, The, 133
- Progress Abroad, 11, 19, 46, 60, 92, 100, 114, 137
- Victoria, B.C. (Spl.), 48
- Progress at Home, 101
- Relief Funds, 32

Reviews (Recenzoj)—

- Alegorioj el la Naturo*, 74
- Almozulino de la "Pont des Arts,"* 115
- Aventuro de la Novjara Nokto*, 115
- Baha'u'llah and The New Era*, 131
- British Railway Grouping, 46
- Dekdu, 5
- Demandaro, 115
- Deutsch-Esperanto Wörterbuch, 101
- Devoj de la Homoj (Mazzini), 6
- El la Lando de Ruinoj, 49
- El la Mitologio de la Antikvaj Popoloj, 115
- Fabeloj de Andersen, 49
- Fausto, 138
- Historio de Esperanto, 58
- Idoj de Orfeo, 111
- Italaj Rakontoj, 123
- Joseph Rhodes*, 102
- Katolika Preĝlibro, 6
- Kiel akiri bonan stilon, 131
- Komerca Korespundo, 49
- Latin as the International Auxiliary Language, 73
- Maria Magdalena, 49
- Morgaŭ Matene, 58
- Muzic, 74
- Natan la Saĝulo, 94
- Oni Ridas, 49
- Oriental Blossoms, 123
- Plant Names, 74
- Praktika Frazaro, 49
- Taglibro de Világ-Pedelo, 49
- Turismo, 74
- What to Read, 123

Ro Ŝo, 23, 104, 106, 107 (Du Amikoj)
Rotary Club, 31
Sales Notes, 16, 40, 52, 87, 96, 101, 124, 131, 140

Tra la Gazetaro—

Esperanto, 61
Esperanto Praktiko, 31
Francé-Espéranto, 50
Internacia Medicina Revuo, 50
Itala Esperanta Revuo, 94
Jugo Slavenska Reklama Revija, 94
L'Espéranto, 31
Literatura Mondo, 14
Literaturo, 14, 61, 94, 128
Modern Languages, 50
Novaj Gazetoj, 122
Pola Esperantisto, 61
The Far East, 61
Verda Utopio, 75

Tra la Libraro—

Abismoj, 103
Barbra, 61
Elektitaj Noveloj, 122

Tra la Libraro (continued)—

Fundamenta Krestomatio, 13
Greka Lernolibro, 22
Hebreaj Rakontoj, 50
Krucumo, 74
La Esperantisto en Germanio, 139
Legendoj, 139
Mañuale di Esperanto, 139
Naŭlingva Etimologio Leksikono, 30
Paris, 61
Portugalaj Lernoligretoj, 22
Pri la Devoj de l'Homoj (Pellico), 50
Report of 11th Annual Conference of Educational
Associations, 103
Taschenwörterbuch Deutsch-Esperanto, 50
Tri Rakontoj, 139
Unua Legolibro (Kabe), 22
Uoago, 108
Venice Commercial Conference, 13, 23, 27, 43–45,
62–67, 75–83, 93, 97
Workers' Esperanto Club, 139
Zamenhof-Monumento, 22, 116, 140

LA JUNA LERNANTO.

INDEX, 1923.

Letero de la Redaktorino	Ciu Monato
Competitions	Every month except August
Ĉu vi scias, ke ?	Jan., Mar.
DRAMETOJ—	
La Ligilo	Maj.
La Du Feinoj	Nov.
El la Naturo	Jan., Feb., Mar., Apr., Okt.
Fekejrantoj, la	Jul.
Frato Mičjo	Mar.
Humorajoj	Feb., Apr., Nov.
Kapuĉeto ruĝa	Apr.
Katalunaj Kutimoj	Jun.
Kiel oni trinkas teon en Tibeto	Okt.
Kristnaska Festmango de Ročo	Dec.
Malnova Kristnaska Ludo	Dec.
Mia Bušumo	Maj.
Niaj Junaj Verkistoj	Mar., Sept.
Paruo, la	Feb.
Pañējo kaj Anjo	Okt.
Piprujo Blučapa	Nov.
Pri Elizabetho	Aug.
Pri la Salik-Desegna Telero	Jan.
Rozo	Maj.
Ruza Azeno	Okt.

Sciuro, Rakontoj de Sensaĝulino, la	Jun., Jul., Aug., Sept., Okt. Aug.
Sensenca Rakonto
Stranga Aventuro
Turo de Londono, la
Venecio
VERSAJOJ—	
Al la Esperantistaro
All through the night
Annie Laurie
Bells of Aberdovey
Blue Bells of Scotland
Cherry Ripe
Early one morning
Infanaj versajoj
Kanto de Rondokul
Last Rose of Summer
Melkistino, la
Rego Venceslas
Saǵa Konsilo
Sweet and Low
There was a Jolly Miller
Tomčjo Popple

THE BRITISH ESPERANTIST

OFFICIAL ORGAN OF THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION (Inc.)

ISSUED ON THE 15TH OF EACH MONTH.

Vol. XIX.—No. 214.

JANUARY, 1923.

Price 6d.

THE
BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION
(INCORPORATED).

17 HART STREET, LONDON, W.C.1.

Telephone: Museum 617.

Telegrams: "Esperanto, Westcent, London."

Late Hon. President: DR. L. L. ZAMENHOF.

President: JOHN MERCHANT.

Vice-Presidents: J. J. BOUTWOOD, J.P.

WM. HARVEY, I.S.O.

WM. M. PAGE, S.S.C.

Hon. Secretary: CHARLES H. EDMONDS.

Hon. Treasurer: ROBERT ROBERTSON.

Secretary: MONTAGU C. BUTLER, L.R.A.M.

Business Manager: HARRY A. EPTON.

The British Esperanto Association (Incorporated) is a Union of the Esperanto Societies throughout the Empire, and has been established for the following purposes (*inter alia*) :—To promote in every way the spread of the International Auxiliary Language "Esperanto" by—

- (a) Promoting the formation of new local Groups.
- (b) Distributing information and publishing propaganda literature.
- (c) Organising examinations and granting certificates of proficiency.
- (d) Promoting lectures and arranging for loans of collections of literature, correspondence, etc.
- (e) Promoting arrangements for Congresses at home and abroad.

Also to maintain headquarters in London, where all Esperantists may obtain information and assistance in their work.

The Association consists of "Members," "Fellows," "Associates," Affiliated Groups and Federations. The Annual Subscriptions are:—Members, 10s.; Fellows, 21s.; Associates (minimum), 21s.; they can be received for several years in advance if desired. Membership Forms and particulars of Affiliation and Life Membership on application.

Members and Fellows are entitled to receive this journal free.

There are two Examinations of Proficiency: Preliminary and Advanced. Both may be taken by Correspondence. Full particulars of the Examinations will be sent on receipt of stamped addressed envelope.

THE BRITISH ESPERANTIST.

Hon. Editor: F. RICKETT SHELTON.

ABONO.—Abono estas komencebla je iu ajn monato. La prezoj estas: En la Britaj Insuloj, afrankite: por unu jaro, 6 ŝilingoj; por ses monatoj, 3 ŝilingoj. Eksterlande, afrankite: por unu jaro, 6 ŝilingoj per poštmandato (aŭ čeko) aŭ 30 stampitaj respondkuponoj; por ses monatoj, la duono de tiu prezo. Ĉiu membro de la Brita Esperantista Asocio ricevas la gazeton senpage.

Membroj de la Asocio rajtas aboni ekstrajn ekzemplerojn por 1923 po 3 ŝilingoj, afrankite. Membroj kaj Grupoj rajtas aĉeti kvantojn de almenaŭ 6 ekzempleroj de iu kuranta numero po 2 pencej, kun aldono de sendkosto.

Oni bonvole sendu abonojn al la Sekretario de la Brita Esperantista Asocio, 17, Hart Street, Londono, W.C. 1, Anglujo.

REDAKCIО.—Manuskriptojn k.t.p. oni bonvole sendu al la Redakcio de la *British Esperantist*, ĉe la supra adreso. La Redakcio rezervas la rajton korekti erarojn de stilo, k.t.p. Ordinare oni ne resendas manuskriptojn neuzitajn.

ANONCOJ KAJ REKLAMOJ.—Pri tiu fako oni sin turnu al la Administranto de la B.E.A.

ENHAZO.

	Page
Redaktora	1
Personal	2
The Dawn of Great Possibilities	3
Month by Month	4
Receuzoj	5
Lingva Komitato	6
Esperanto in Conference of Educational Associations	7
Coming Events	9
Kroniko	9
Progress Abroad	11
On the Presentation of Vowel Sounds in Esperanto	12
Conference in Venice at Easter: Esperanto in Commerce	13
Tra la Libraro	13
Tra la Gazetaro	14
Esperanto kaj Radio	15
Propaganda Committee: Report of Work	15
B.E.A. Official Notices	16
Fako de Korespondo	16

THE BRITISH ESPERANTIST

GROUPS AND SOCIETIES AFFILIATED TO THE B.E.A.

Order of Information.—Group; Secretary; Place of Meeting, Day, and Hour.

** Denotes New Group.*

- Aberdeen.**—Miss M. D. Thomson, 6 Orchard Lane.—The Training Centre, Charlotte St., Friday, 2nd and 4th, 8 p.m.
- Accrington.**—H. E. Roberts, 25 Beech St.—A.E.S., Rechabites Hall, Abbey St., Mon., 7.
- Addlestone (Surrey).**—Mrs. C. M. Bayliss, Ashlet Home School, Addlestone.
- Adelaide (S. Australia).**—W. L. Waterman, 26 Henley St., Torrensville, 1st and 3rd Mon., 8-4 Jerringham St.
- Altringham.**—A. Sheldon, 11 Brentwood Avenue, Same address, Wed., 7.30.
- Ashton-under-Lyne.**—W. Carter, 50 Miller St., Hurst—P.S.A. Inst., Wed., 8.
- Australasian Esp. Association.**—G. Redfern, Box 731, Elizabeth St. P.O., Melbourne.—Komerca Esperanto Klubo, 350 Little Collins St., Mon., 8.
- *Banbury.**—Miss Horlock, The Lawn.—The Elms, Mon., 6-7.
- Barrow-in-Furness.**—F. J. Yeomans, 115 Oxford St.—"Corona Cafe," Fri., 8-9.30.
- Barry.**—M. Digby Smith, 9 St. Nicholas Rd.
- Bath.**—E. R. Blackett, 15 Southgate St.—Bernina Cafe, Old Bond St., alt. Wed., 7.30.
- Belfast.**—Miss McCullough, York Chalet, Earlswood Rd.—C.P.A. Assembly Buildings, Howard St., Mon., 7.30.
- Berhill-on-Sea.**—Miss Ena Taylor, Enalea, Wickham Avenue.
- Birmingham.**—W. Smith, 12 East Pathway, Harborne—Y.M.C.A. (2nd floor), Dale End, Wed., 6.30-9.30.
- Blackburn.**—Miss M. V. Hewetson, 4, St. Alban's Place.—Friends' Meeting Ho., King St., Wed., 7.45.
- Bolton.**—H. Baxter, 153 Great Moor St.—Vegetarian Restaurant, Newport St.
- Bournemouth.**—Howard Stay, "La Nia," Heatherlea Rd., Southbourne.—Temperance Hall, Haviland Rd., Boscombe, Thur., 8.15.
- Bradford.**—Mrs. F. Hardcastle, 24 Mossman St., Windhill, Shipley.—Friends' Meeting House, Tues., 8.
- Brighton & Hove.**—Ad. Dorlencourt, 12 College Gardens.—Ce Miss M. Reeve, 35 Montpelier Crescent, Seven Dials, Tues., 7 to 9.30.
- Bristol.**—J. C. Fox, 76 Ashley Rd.—Folk House, College Green, Fri., 7-9.30.
- Buckhurst Hill (Essex).**—Miss N. A. Stacey, "Woodthorpe."—"Woodthorpe," 2nd Wed.
- Burnley.**—J. Clayton, 48 Athol St.—28, Clifton St., Westgate, open daily.
- *Burntisland.**—Miss G. D. W. Scott, c/o Mrs. Todd, Belvidere, Broombill.—Burntisland H.G. School, Mon., 6.30.
- Cardiff.**—F. S. Garmon, 14 Moira Place.—19 Paget St.
- Cheltenham.**—W. G. Phipps, "Marston," Langdon Rd.
- Chorley (Lancs.).**—Miss Brindle, 85 Pall Mall.—W.E.A. College, Mon., 7.30 p.m.
- Clitheroe.**—W. Brierley, 1 Brook St.—Market Tea Rooms, Wed., 7.30.
- Coatbridge.**—J. Montgomery, 77 Chapel St., Airdrie.—Y.M.C.A. Institute, Wed., 7.30.
- Colne (Lancs.).**—J. R. Wrigglesworth, 25 Rutland St.—20 Colne Lane, Thurs and Sat., 7.30.
- Coventry.**—Miss C. O. Taylor, "Espero," 36 Stanway Rd., Spencer Park.—Co-operative Assembly Room, West Orchard, Wed., 7.30-9.30.
- Cowdenbeath (Fife).**—David J. Young, M.A., Foulford School.—Foulford School, Thurs., 7.30.
- Croydon.**—F. A. Goodliffe, Lamley Lodge, Church Rd., Purley.—Dennett Hall, Dennett Rd., Croydon, 1st and 3rd Tues., 7.30.
- Darwen.**—B. A. Walsh, 16 Oxford St. Adult School, Monday, 8.
- Deal.**—Herbert Sewell, College Rd. Post Office.
- Doncaster.**—Mrs. W. Heavyside, 13 Wainwright Rd., Hyde Park.—Trades Institute, North Bridge Rd., Wed., 7.30.
- Dover.**—W. Chitty, Mildura, 51 Park Avenue.
- Droitwich.**—Mr. C. Hanley Jones, Richmond Lodge, 1 Ombersley St.—Same Address, Fri., 7.30.
- Dublin.**—J. J. Siggins, 23 Up. Clonbrassil St.—29 South Anne St. (F.O.R. Room), Tues., 7.30.
- Dundee.**—Alfred A. Slidders, 10 Whitehall St.
- Eastbourne.**—V. V. Sunfield, Esperanto Printery, Station St.—Cave's Cafe, 94 Terminus Rd., at 4.30, 1st and 3rd Tuesdays.
- Edinburgh.**—Miss A. S. Gibson, 15 Nelson St., Wed. at 8 p.m. in 26 Synod Hall.
- Exeter.**—F. J. Strong, 50 Wellington Rd., St. Thomas.
- Folkestone.**—J. Smith Clough, 13 Martello Rd., Mon., 7.30.
- Gateshead-on-Tyne.**—Geo. M. Raine, 159 Rodsley Av.—Unity Church, Tues., 7.30.
- Unity Church.**—Miss N. Gildert, 212 Windsor Avenue, Gateshead—Unity Church, Fri., 7 p.m.
- Gillingham.**—H. C. Johnson, 43 Byron Rd., 4th Mon.
- Glasgow.**—G. F. Ramsay, 18 Leyden Gardens, Maryhill.—207 Bath St., Mon. (October-April), Classes 7.30, Meeting 8.30; Cranston's Arcade Tea-rooms, 28 Buchanan St., Mon., 5.30-7 p.m. Rambling Club, 1st Sat. afternoon each month, April-Sept.
- Partick.**—T. Colquhoun, 124 Dumbarton Rd.—Western Institute, Academy Buildings, Peel St., Fri., 7.30.
- Partick Y.M.C.A.**—D. Conkie, 14 Hutton Drive, 16 Govan.—Western Institute, Peel St., Thurs., 7.30. *Diservo:* 2nd Sunday (Nov.-June), 7.
- St. Rollox Co-operative.**—S. Gibson, 82 Black St., Townhead, Glasgow.—8 North Oswald St., Wed., 7.30-10.
- Greenock.**—Wm. McMullen, 3 Ford Place, Finnart St.—Musical Club Bldgs., 34 Union St., Tues., 8.
- Grimsby.**—H. Green, 38 Garibaldi St.—I.L.P. Rooms, 53 Garibaldi St., Mon., 7.
- Halstead (Essex).**—Miss Zoe Inman, 6 Colchester Rd.
- Harrowgate.**—Miss M. Thorpe, 14 Studley Rd.
- Hastings.**—J. Turner, 57 Priory Avenue.—54 Cambridge Rd., 1st and 3rd Tues., 7.30.
- Hatfield, Herts.**—Miss E. F. Forty, Greybole, 1st and 3rd Tues.
- Haworth (Yorks.).**—Miss Smith, 29 Prince St.—Council Schools, Haworth, Tues., 7.30-9.30.
- Hobart (Tasmania).**—E. F. Heritage, 35 Risdon Rd., New Town.—Eaton Bray Schoolroom, Upper Davey St., Alternate Fridays, 7.30-9 p.m.
- Huddersfield.**—Miss C. M. E. Morton, 49 Mount Pleasant St., Dalton.—Technical College, Queen St. South, Thur., 7.45.
- Hyde (Cheshire).**—R. Barber, 39 Throstle Bank—Co-op. Soc. Guild Room, Market St., Sun., 10.45, Wed., 7.30.
- Iford.**—Miss W. Bothwell, 78 Aldborough Rd., Seven Kings.
- Ipswich.**—W. F. Frost, 63 Upland Rd.—Municipal Technical School, Mon., 7.30.
- Keighley.**—Miss J. Longstaife, 9 Dalton Terrace, Bradford Rd.—Friends' Meeting House, Mon., 7.30-9.30.
- Kettering.**—A. E. Smith, Garfield St.—Old Free Library Buildings, Silver St., Mon., 7.45.
- Kingston-on-Thames.**—Mrs. Hedger, 20 Orchard Rd.—Same address, Fri., 7.30.
- Larkhill (Lanarkshire).**—C. M. Kilpatrick, "Mayfleet," Quarter.
- Leeds.**—Miss L. Briggs, West Lea, Armley.—10 Park St., Fri., 7.30.
- Leicester.**—N. Wooding, 15 Andover St.—Co-op. Buildings, Room 10, Wed., 7.30.
- Leith.**—Miss Milne, 70 Cornhill Terrace, Lochend Road.
- Letchworth.**—Miss F. M. Bartholomew, "Sunny-side," Norton Way North.
- Liverpool (Central).**—R. Prys Griffiths, 3 Stamford Drive, Garston.—White Cafe, Cook St. (Arcade), Fri., 7.15-9.30.
- London (Central).**—H. Boll, 58 Cricklewood Lane, N.W. 2.—St. Bride's Inst., Ludgate Circus, E.C. 4, Fri., 7.
- London (South).**—F. E. Wadham, 19 Grandison Rd., S.W. 11.—59 Brixton Hill, 1st and 3rd Sats., 7.30.
- Canning Town (The P.A.S. Club).**—Miss Hanbury, 454 Camden Rd., N.7.—Lower Veness Room, Congregational Hall, Swanscombe St., E. 16, Wed., 6.30-8.45.
- *Chiswick.**—H. W. Smith, 93 Barrowgate Rd., W. 4.—27 Flanders Road, Bedford Park, Sat., classes 7.30-8.30, group-meeting 8.30-9.30.
- Dimanía Rondo.**—A. W. Bradbrook, 9 Cutcombe Mansions, S.E. 5.—12 South Place, E.C. 2, Sun., 3.30-6.
- Diservo.**—2nd Sunday, 3.15, St. George's Church, Hart St., Bloomsbury, W.C. 1.
- London Esperanto Scout Club.**—G. Atkinson, 97 Lenthall Rd., E. 8.
- Mildmay & Highbury.**—52 Calabria Rd., Highbury, Thurs., Class, 7.30; Group, 8.30.
- Wimbledon.**—R. A. M. Kearney, 95 Cromwell Rd., S.W. 19.—6 The Broadway, Wimbledon (supra etage) 7.30-9.30, Monday.
- Wood Green.**—T. Lane, 26 Nelson Rd., N.8.—Wood Green Central Library, Thurs., 7.30-9.30.
- Woolwich.**—E. K. Jayne, 22 Kinveachy Gardens, Charlton, S.E. 7.
- Loughborough.**—G. M. Williams, 19 Ward's End.—Victoria St. Free Church, Tues., 7.
- Maidstone.**—J. Hale, 136 Wheeler St.—Dockrill's Restaurant.
- Manchester.**—G. H. Bentham, 182 Davyhulme Rd., Stretford.—Smoke Room, Palatine Cafe, 61 Oxford St., Thurs.
- (Manchester) Y.M.C.A.**—G. H. Boatte, 29 Norbury St., Cheetham Hill.—Y.M.C.A., Mon., 8.15.
- Merthyr Tydfil.**—Miss M. Morgan, 5 Lower Vaynor Rd., Cefn Coed.—Same Address, 1st and 3rd Sat.
- Mont Albert (Vic.), Australia.**—Miss K. B. Blyth, c/o Miss E. A. Sinnott, 21 Wolseley St., Wed.
- Nelson.**—S. Hirst, 48 Moore St., Thurs., 8.30-9.30.
- Newcastle-upon-Tyne.**—Geo. Shepherd, 166 Hotspur St., Heaton.—Y.M.C.A., Blackett St., Tues., 7-9.15.
- Northampton.**—Miss Farmer, Greengrocer, Charles St.—St. Lawrence Institute, 22 Craven St., Tues., 7.30 p.m.
- Nottingham.**—H. O. Schofield, 57 Caledon Rd.
- Perth, Australia (Nigra Cigno).**—C. Caine, 253 Royal St., East Perth.—9 Pier St., Thurs. even.
- Plymouth (Tri Urboj).**—S. R. Hawkins, 13 Wyndham St., W.
- Portsmouth.**—Mrs. M. E. Gall, 85 Arundel St.—2 Garnier St., Elementary, Tuesdays, 7.30 p.m.; Advanced, Fridays, 8 p.m.
- Preston.**—Miss Holland, 17 Watling St. Rd.
- Rochdale.**—Miss Maynard, 69 Peel St.
- Roxton.**—J. Course, F.S.M.C., Clock House.—Same address, Mon., 8.
- Salisbury.**—Miss Barnett, 34 Hulse Rd.—Osmond's Cafe, Fisherton St., alt. Fri., 7.
- Sheffield.**—Mrs. E. Bateman, 15 Edge Hill Rd., Nether Edge.—Business Exchange, Cross Burges St., alt. Fri., 8. **Woodseats Branch.**—632 Chesterfield Road, Tues., 7.30.
- Shipley.**—Miss M. E. Parker, 25 Wellington Crescent.—Otley Rd. Mixed School, Wed., 7-9.30.
- *Sidcup.**—Miss H. G. M. Clarke, 34 Birkbeck Rd.—Christ Church Parish Hall, Wed., 8-9.
- Southport.**—Miss E. Watchorn, 6 Arbour St.—Write Secretary.
- Spen Valley.**—Frank Wright, Hunsworth Lodge, Gomersal, near Leeds.—Museum, Leeds Rd., Millbridge, Wed.
- St. Helens (Lancs.).**—Francis Pope, 9 Devon St.—Broadway Cafe, Church St., Fri., 7.30-10.
- Stoke-upon-Trent.**—J. S. Miller, 14 Meakin Avenue, Stone.—5 Adventure Place, Hanley, Fri., 7.30-9.30.
- Torquay.**—W. T. Clarke, 25, Abbey Rd., House of Mr. Shrimpton, 39 Abbey Road, Mon., 8.
- Tunbridge Wells.**—Miss Masters, 83 St. John's Rd.
- Victoria, B.C. (Canada).**—Mrs. Newell, c/o Wicks, Room 6, Brown Block, Broad St.—Same address, Tues., 8.
- Wakefield.**—W. Etchell, 76 Piccadilly.
- Wallsend-on-Tyne.**—Joseph H. Murray, 13 Beech Grove.—The United Methodist Chapel, Neptune Rd., Monday, 7.
- W. Australia.**—Sec., c/o Box 411, G.P.O., Perth.
- Wisebech.**—Miss E. Miller, Wistaria Ho.—The Institute, Tues., 7.30.
- York.**—W. F. Lawrence, 6 Dodgson Terrace, Acomb.—The Settlement, St. Mary's, last Mon., 7.30.

FEDERATIONS.

- Lancashire and Cheshire.**—J. H. L. Booth, Horrobin Cottage, Anderton, Chorley.
- Midland.**—Mrs. W. E. Hailstone, "Ingleside," Tile Hill Lane, nr. Coventry.
- North-Eastern.**—J. H. Murray, 13 Beech Grove, Wallsend.
- Scottish.**—Miss Agnes G. Macfarlane, 234, Dumbarton Rd., Glasgow.
- South-Eastern.**—R. E. Long, 21 Gt. Russell St., London, W.C. 1.
- South-Western.**—Miss E. Hogg, Chalice Well, Glastonbury.
- Yorkshire.**—Miss C. M. E. Morton, 49 Mount Pleasant St., Hilltop Rd., Dalton, Huddersfield.

Report of the General Secretariat at the Third Assembly of the

LEAGUE OF NATIONS ON ESPERANTO.

This is the MOST IMPORTANT official document regarding Esperanto that has ever been published, and should be in the hands of EVERYONE interested in the question of International Language, Esperantist or not. It is ESPECIALLY IMPORTANT that those who have signed the recent MEMORIAL to the LEAGUE OF NATIONS should be in possession of a copy, and it is the duty of all Esperantists who have obtained the signatures of other persons to the Memorial to see that those signatories should receive a copy.

This Report is unimpeachable documentary evidence by an impartial authority, and as such is of greater value than any, however comprehensive, that could be drawn up by supporters of our movement.

The Report contains **Sixty** pages, packed with completely up-to-date facts of the Esperanto movement supplied, *inter alia*, by the British Government.

2nd EDITION NOW READY.

Price: 6d. per copy. Postage 1d. *Liberal Discounts for quantities.*

THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION (Incorporated), 17, HART STREET, LONDON, W.C.1

KONSERVU VIAJN RIDOJN

gis lego de

ELEKTITAJ HUMORAJ RAKONTOJ.

Ciu rakonto estas gemo, eltirita el malnovaj pagoj de "THE ESPERANTO MONTHLY" kaj "THE BRITISH ESPERANTIST"

Prezo: **9 pence.** Afrankite **10p.**

Mendo tuj!

B.E.A., 17 HART STREET, London, W.C.1.

Gregg Shorthand

THE BEST FOR ALL LANGUAGES

EASY TO LEARN, TO WRITE, TO READ.

All characters light; no thickening. Vowels inserted in natural order. This makes reading as sure as longhand.

Esperanto adaptation, 1/6; post free, 1/7½.

THE GREGG PUBLISHING CO.,
7, Garrick Street, W.C.2.

RECIPE FOR MAKING BREAD.

To Readers of this paper I will send a Valuable Recipe which will make Bread. Wholesome, Digestible, free from Fermentation, needs no buttermilk. The Bread when baked consists of ordinary Flour, water and Salt. Any Flour can be used. Takes a quarter of an hour to "raise" and then one hour in oven. Numerous Unsolicited Testimonials from Medical Men, etc. Enclose 1/- P.O. and stamped addressed envelope for Recipe.

J. T. BYRNE, 12, UPPER CAMDEN STREET, DUBLIN, IRELAND.

Jus aperis

VORTARO

de la

Officialaj Radikoj de Esperanto.

Nova Eldono
(Th. Cart).

Prezo: 6d. pence. Afranko 1d.

Kolekto de la
Akademio.

BRITA ESPERANTISTA ASOCIO, 17 Hart Street, London, W.C.1.

ESPERANTO IN 12 LESSONS

by STELLA.

A complete Textbook with the Grammar very simply arranged in Twelve Lessons, followed by Twelve Reading Lessons (with a Key).

A thorough knowledge of the contents of this book should be sufficient to enable the student to pass the Elementary Exam. of the B.E.A.

Printed in large clear type.

Price: **1s. Od.** - **Postage 2d.**
Generous Discounts for Quantities.

B.E.A., 17 Hart Street, LONDON, W.C.1.

FIVE POINTS

ABOUT THE FIVE CHAPMAN
ESPERANTO CORRESPONDENCE COURSES.

1. They are practical and thorough.
2. They cover the whole ground.
3. They are the result of specialised correspondence tuition.
4. They admit of efficient dealing with your particular difficulties.
5. They are endorsed by the success of all classes of students in all parts of the world.

Preliminary Course; Advanced Course; Literary Translation Course, 25/- each. Special Participle Course, 10/-
Send for a Prospectus.

ALBERT CHAPMAN, F.B.E.A. (Hons. Diploma),
Walton Highway, Wisbech.

Advertisements :: Revised Tariff.

In view of the reduced cost of printing "The British Esperantist" we have pleasure in announcing the following reductions in our Advertisement Tariff —

L s. d.

One page	4	0	0
Half page	2	0	0
Quarter page	1	0	0
One-eighth page	0	10	0
One-sixteenth page	0	5	0

Series Discounts (unchanged text):

Three months	10	per cent.
Six months	15	"
Twelve months	20	"

All communications re advertisements should be addressed to the
Business Manager, B.E.A., 17 Hart Street, W.C.1.

★ THE
Esperanto
Blend of Purest SCOTCH
WHISKY.

SPECIAL NOTICE.

Owing to Government Restrictions, we have been compelled to withdraw this Whisky from general sale.

Former Clients will be supplied to a limited extent in accordance with the supplies at our disposal.

Terms and conditions on application to
BUCHANAN, SCOTT & CO.,
Garthland Street, GLASGOW.

Service

The motto of our Sales Department is **SERVICE**.

For some years past we have been selling the "Esperanto" **FOUNTAIN PEN**—lately in the form of a Lever Self-Filling Model—because we believe that it is an excellent *propagandilo* as well as an *utilato*. Its use has provided many owners with an opportunity for propaganda which otherwise they would not have had.

Recently we have introduced the Esperanto "Facilskriba" Permanent Pointed **PROPELLING PENCIL** for the same reasons. We honestly consider this Pencil to be better than any other pencil of its kind and price. It is far, far better and cheaper than the old-fashioned wooden pencil, the greater part of which is wasted in sharpening and thrown away when too short for use.

By selling such articles, which combine *utility* with *propaganda*, we consider we are performing a service to our readers. **We therefore ask them SERVICE to reciprocate.** Another thing, when purchasing any of the articles advertised in this gazette, please do not omit to mention "The British Esperantist"—the reason is obvious!

Prices : SELF-FILLING FOUNTAIN PEN (a) Plain, 7/6 ;

(b) 2 Rolled Gold Bands, 10/-. Postage 6d.

"**FACILSKRIBA**" **PROPELLING PENCIL**, (a) Silver Plated Nickel Silver, 4/- ; (b) Fire Gilt Model, 9/6. Postage 3d.

Any article will be sent on approval.

B.E.A., 17 Hart St., London, W.C.1

WHEN YOU

LEARNED TO WALK

YOUR FIRST STEPS WERE GUIDED
BY YOUR MOTHER.

WHEN YOU LEARN ESPERANTO

LET YOUR FIRST STEPS BE GUIDED BY
M. C. BUTLER'S
EXCELLENT TEXTBOOK

FIRST STEPS IN ESPERANTO

The book is constructed on the principles of teaching drawn up by JOHN CURWEN:

"Teach the *easy* before the difficult, the *simple* before the complex, the *thing* before the name, the *concrete* before the abstract, the *common* before the rare; teach *one thing* at a time, and proceed from the *known* to the unknown by *graduated steps*, teaching exceptions or seeming exceptions only when the normal form is thoroughly assimilated; etc."

PRICES within the reach of **ALL**.

Paper Covers, 9d. Limp Cloth Covers, 1/-

"Key to Esperanto" (in conjunction with which the book should be used)
1d. extra.

Postage, 2d.

Published privately—obtainable from

BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION (Incorporated),
17 HART STREET, LONDON, W.C.1.

Pro sia unika, tre agrabla
gusto ili jam atingis lokon ĉe la
publiko pli altan, ol ĉiu alia.

La diferenco kuſas guste en
tio, ke ili atingis la plej altan
gradon de bonegeco.

Vendataj ĉie en boteloj de du
grandoj je modera prezo.

Solaj Posedantoj:

MACONOCHE BROS., LTD.,
LONDON, E. 14.

THE BRITISH ESPERANTIST

OFFICIAL ORGAN OF THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION (Inc.)

ISSUED ON THE 15TH OF EACH MONTH.

Vol. XIX.—No. 214.

JANUARY, 1923.

Price 6d.

REDAKTORA.

*"Ni scias, ni sentas kun credo sincera,
Ke estos Esper' plenumita."*

D-RO PRIVAT trafis la ĝustan klavon en Decembra "Esperanto" kiam li admonis ke ni sekvu la Ekzemplon de Zamenhof.

Nu, ĉar la ekzemplo de Zamenhof estis multfaceta, ni konsideru iom pri la plena signifo kiun ĝi havas por ni nuntempe.

Unue, aktuale, ŝajnas al ni, la plej grava punkto estas ke ni, Esperantistoj, el ĉiu rango kaj grado, subtenu ĝis ĉiuj ekstremoj, la agadon de niaj aŭtoritatoj—La Akademio kaj la Lingva Komitato. En la mondo sin trovas multaj malamikoj, kiuj tre deziras la disfalon de nia tuta afero. Tiaj malamikoj ne estas malfortaj, ili estas subtilaj, insidaj, senskrupulaj; ni povas venki iliajn artifkojn plej facile, per absoluta lojalo al niaj lingvaj institucioj: ni elektis ilin ĉar ni fidis ilin, kaj ni devas fidadi ilin ĝis la tempo, se okazos, kiam ni elektos aliajn.

Pri unueco antaŭ la mondo, kontraŭ la malamiko, Zamenhof insiste predikis; kaj prave: tia unueco savis al ni la veran vivon de niaj celoj, ne unufoje sed multfoje; kaj, se ni nun okupas pozicion el kiu ni povas ekvidi la promesitan landon, ni ŝuldas tion al Zamenhofa antaŭido kaj la lojala subteno, kiun cedis al li niaj antaŭuloj.

Duan punkton oni povas plej facile ilustri per cito el D-ro Privat:—

"La Esperantistaro estas fidela popolo. Gi agas kaj agas ankoraŭ. Gi donas kaj donas denove. Super ĉio, gi esperas, kaj per tio lumigas sian vojon."

Tiu ĵ estas grandaj vortoj. Super la tuta mondo troviĝas malluma ombro de dabo, malkompreno, suspekto kaj multaj tiaj malbonoj. Ŝajnas, iam, ke la Esperantistoj estas la solaj esperantoj. Certe, ni esperas, ni havas bazon en kiu estas firme starigita fundamento de nia espero. Supren el tiu ĝi levigas kiel lumturo en nigran mallumon.

Ni konservu nian esperon, ni fortikigu ĝin per ĉiu ecero kiu helpas formi nian esperon. Tiaj estas la certigita fidelio de la vasta plimulto de la esperantistaro; la decida firmeco kiu subtenas niajn celojn; la simpla, senmiksa homamo kiu nin inspiras; la nedifektebla, nemalpliigebla scio pri la justeco de nia afero.

Kaj, certe, tia espero lumigas al ni la vojon. Per tiu lumo ni povas rigardi antaŭen en estontan tempon, kiam, kiel diris D-ro Privat, "la tuta homaro benos kiel ni" la naskdaton de la Majstro. Kiamaniere en tiu tempo elstaros lia grandeco! La simpla ideo ke oni povos fari por la tuta mondo kompreñilon lingvan—kiel utopia por nura knabo! Sed tiu nun ekzistas, ĝi estas pruvita, ĝi movigas antaŭen "per laboro de la esperantoj." Estas al ni granda honoro aparteni al tiu pac-a militistaro, kondukita de la superega esperanto, Zamenhof. Ni meritu la honoron!

Tria punkto estas la konsiderado kun kiu Zamenhof traktis homojn kiuj ne konsentis kun li en ĉiu okazo, kaj, kies ideojn pri tiu aŭ ĉi tiu bagatelo li ne povis konsenti. Li estis ĉiam ĝentila, ĉiam bonkora, afabla, eĉ kiam li devis esti necedema. Tian ekzemon ni nepre devas sekvi. La aferoj kiuj iom povas dividi iun el ni de iu alia estas plejparte stultaj bagateleoj, neindaj por vivo, nuraj eroj de fiero persona, kiuj meritas ke oni piedpremegu ilin el ekzisto. Tamen, persona fiero estas realajo, eĉ kvankam, foje, ĝi estas naŭza, kaj ni devas iom respekti ĝin, ne cedante principojn sed subtenante fratecon.

Fine, Li metis antaŭ ni, ĉiam, ekzemon de pacienco. Kaj pacienco estas por ĉiu, tiel valora, kiel ĝi estas malofta. Neniam tro ekzaltita de sukceso, neniam tro subigita de malprospero, li persistis tra ĉiuj malhelpoj, obstine, kie puŝado estis necesa, senĉese vigla kie ajn ŝajnis, ke li povas iri trankvile la vojon.

Ni, do, tion memoru kaj faru, ĉar tiel faris Zamenhof.

PERSONAL.

BY THE EDITOR.

CHIRSTMAS EVE. Of all melancholy tasks command me, after this, to the indexing of the year's work. I had just finished last year's volume. Here an error, here another, there a blunder; that seemed so important then, and since has proved to be a mere trifle; from this I hoped great effects, and nothing happened. All one's failures rise up and call one by derogatory names: trial and error, error and new trial, what a picture of life! Results? The best, perhaps, some feeling for the inner meaning of Ben Ezra's summary,

"This rage was right i' the main,

That acquiescence vain:

The Future I may face now I have proved the Past."

I sat in my small workroom gazing into the future, trying to think what I should write for this twelfth article, completing my year of office. In the distance a faint echo as of carol singers; then a bell,—compline at the local nunnery. ("Good-night, Dad": "Good-night, my boy.") Blue and brown smoke curled up lazily from a cigarette marking lack of convection: instinctively I opened the window a few inches. Gazing into the future, I said; in fact, I found myself gazing through the space before me at the backs of some of the few books that represent my intellectual life. I can see through the covers to this page and that, know exactly where, if I chose, I could find some of the things that abide. Should I, for once, *pace* the Council, maugre the tradition of the editorial chair—should I dare to speak for once, directly to friends, readers, some who care, many who don't?

"Hardly shall I tell my joys and sorrows,

Hopes and fears, belief and disbelieving."

Nevertheless

"Let me speak this once in my true person."

What about? Past, Present, Future? At least Esperanto desiderates the Future, not ignoring the Past.

"We wake at length from weary dreams, . . .

. no less
Wake with our wrists and ankles jewelled still."

[Browning has been poet of poets to me for forty years.]

Yes! however long and dark the night, however disturbing the dreams, we wake at length and find light to work by and to walk by, light for labour and progress, light showing toward our Future, if only we will move!

"The Past is a dim indubitable fact; the Future too is one, only dimmer; nay, properly, it is the *same* fact in new dress and development."

Forward then! We have no unknown danger

to meet, no unknown problems to grapple with; only to

"Do the duty that lies nearest thee, which thou knowest to be a Duty! Thy second Duty will already have become clearer."

What then? Friend o' mine, what more?

"For we are all like swimmers in the sea,
Poised on the top of a huge wave of fate;
And whether it will heave us up to land
Or whether
Only the event will teach us in its hour."

Whence come the old memories, chiding, judging, condemning? There was a lesson of patience and faith given full five and thirty years ago, and

"And love grown faint and fretful." . . .

No: pessimism at best is surely out of place. Rather our own poet who sings "La fluanta tajdo" and does at least believe in his song.

Tennyson? Still searching for a text, I draw a volume at random.

"They take the rustic murmur of their bourg
For the great wave that echoes round the world." . . .

Yes, we all do that. I used to think, standing in front of the Royal Exchange to watch the tide of traffic flowing in more than a dozen different streams, that there I could verily feel the pulse of the world. On Armistice Day business took me further eastward and I could not get back in time; in fact, when 11 o'clock struck I was in front of the P. and O., and as I looked up and saw the great Jack break over Leadenhall Street, I had a sudden vision of—half the commerce of half the world, making even London small. We think too much in terms of our own home. We all have to learn that Esperanto is international, world wide; and, learning that, we ought all to determine that it shall be the language for

" . . . the Parliament of Man, the Federation
of the World."

Already it is a great wave; in good sooth it echoes round the world. Its message must finally appeal with power,—"Brotherhood and Justice among *all* peoples."

Now, that is our ideal; that is our reason to be; that is the foundation rock upon which we build; for that we strive, for that we labour; in terms of that, in that very language we shall learn to think, to think internationally; towards that we aim and urge ourselves, when the chilling apathy, the unbelief of the next man might have weight with us. But, as Dr. Privat said in the December "Esperanto,"

"Kelkfoje ni plendas pri tro da monpetoj, pri tro da alvokoj al laboreo. Kial *ni* devas ĉion pagi, ĉion perlabori, kio poste utilos al ceteraj homoj, kies posta generacio profitos niajn oferojn kaj mangos la kukon de ni bakitan?"

Subtle, mordant, piercing! Ideals *versus*

fleshpots! We want our cake: we know we do!

"Ciam okazis tiel tra tuta historio de la vasta homa familio."

" . . . the same fact in a new dress and development." It is a law of life, and only by self-sacrifice of some can Life progress.

"Ciu vera homo havas precizan taskon en la mondo. Al ni falis tiu ĉi."

And our task is not in the rustic bourg, nor in the great city, not even within the bounds of the Empire upon which the sun never sets. (Esperanto can say more and better than that!) It is *en la mondo*, it is *pro la mondo*, it is *inter ĉiuj popoloj*.

I did not find a text; but who am I, to assume that I may preach? Friends, readers, you who care and ye who don't, I am no more than a fellow-worker

"Gis la bela songo de l'homaro
Por eterna ben' efektiviĝos."

You who care—I must still ask your help. Gradually, very slowly, we, you and I, may perhaps hope that we are getting our journal into something like worthy form; ye who have not cared—will you not also help, in order that that form may be worthily filled?

"The Future hides in it
Gladness and sorrow;
We press still thorow,
Naught that abides in it
Daunting us,—onward."

To all and sundry, whole-heartedly I wish, all the gladness and joy that you can bear; and, out of the inevitable sorrow all the profit that, leading upward to the truest hope, will provide the surest help.

THE DAWN OF GREAT POSSIBILITIES.

BY THE PRESIDENT.

MIAJ KARAJ SAMIDEANOJ,

We have just passed through one of the darkest years of economic distress that the world has ever known. Many of our own friends and supporters have felt the pinch of poverty and hardship. In one little Group, practically every member has been without employment for months, and yet that Group has "carried on" as usual. It is an axiom in the sporting world, that the man who wishes to win the race must never look behind; every effort must be concentrated upon getting further ahead. But this rule does not apply to social or educational progress, and we shall find it both helpful and encouraging to give a glance at the past year, and endeavour to

estimate the actual progress which has been registered. In a year of general misery and misfortune, Esperanto has made a definite advance and secured an almost unqualified triumph. Thanks to the splendid work of Dr. Edmond Privat, and the magnificent support which was given to him last Easter at the Teachers' Conference in Geneva . . . and in this connection the name of Mr. W. M. Page ought to be especially mentioned, . . . the League of Nations has so far recognised Esperanto that we can go forward with heads erect and with hope in our hearts. This approval forms the silver lining to the overcast skies of 1922; this is the unique triumph that has brought us to the dawn of great possibilities in the immediate future.

The life of our *majstro*, Dr. Zamenhof, forms a record of unbroken self-sacrifice and devotion to an ideal. He asked for no personal reward; he desired no personal glory. His one thought was to render service to humanity, and to make friendship and brotherhood amongst the peoples a real and effective thing. The Esperantistaro has nobly endeavoured to follow his illustrious example. Money, time and labour have been dedicated unselfishly to the cause. Here and there some few have grown weary and fallen away from our ranks, but their places have been quickly filled by others of a fuller faith and greater enthusiasm. The successes of 1922 have been so pronounced that we need have no more fear of direct opposition, but we have still to overcome Indifference and Apathy. It can and will be done if our friends keep ever before them the shining light of the *Majstro's* own unwearied patience and perseverance.

Two things seem to me to require the whole-hearted support of our members to-day. First, we must see that our membership is materially increased. The proposed change in the Articles of Association will enable recruiting to go on throughout the whole year without a break, and ought to prove a valuable aid in securing many members who might otherwise be lost. Secondly, we ought to make the Capital Fund a real success. Only by this means can we hope to bring relief to our Guarantors, who have stood by the movement so nobly through so many years. It is a thankless task to make appeals for financial help when bank balances stand at zero, but the "Shilling Stamps" which are now ready will enable all of us to collect small but useful amounts from well-wishers in every rank of life. We all believe in the cause, and need not fear to ask our friends and acquaintances to

give their support, seeing that they will ultimately benefit from the universal adoption of Esperanto by the nations of the world.

The coming Business Conference in Venice may very possibly result in a triumph equal to that of Geneva, whilst the World Congress of Esperantists in Nürnberg and the British Congress in Bournemouth may also mark a tremendous step farther towards the final goal of success.

When I was elected President of the B.E.A. I asked for the sympathetic help of every member of the Association, and it is with feelings of intense gratitude that I am able to state to-day that such help has been given to me in unbounded measure. Such men as Dr. Pollen, Mr. Warden, Mr. Page, Mr. Rhodes Marriot, Mr. Holmes and Mr. Harvey have written letters of kindly encouragement; Messrs. Edmonds, Clayton and Long have given me the greatest assistance in carrying out the work of the Council; Mr. Shelton, the Editor of the "B.E." has rendered every possible help through the journal, and no effort has been too great for Messrs. Butler and Epton, of the office staff. Letters come by every post from members in all parts of the land, giving tidings of new efforts to enlarge the movement locally. Mr. W. P. Merrick, who has done so much work for his blind friends, writes to say that there is a new and brighter spirit amongst his circle of workers. They are all inspired with hope and faith that "all is well in the movement," and that victory is assured. Where all have done so well for our cause, it may seem unfair to have alluded even to the few above, but to one and all I wish to convey through this New Year's message my heartfelt thanks for the help which has been given to me, given, therefore, to the "sankta afero."

I believe that to-day we stand together united by love for Esperanto and for the ideals of brotherhood and friendship which the language symbolizes; that we are all one in heart and mind in our determination to carry on the work of our beloved leader, Zamenhof, to a successful issue. In the well-known words of Robert W. Service:—

"With right good will let's climb the hill,
And leave behind all sorrow.
Oh! we'll be gay! a bright to-day
Will make a bright to-morrow.
Oh, we'll be strong! the way is long
That never has a turning;
The hill is high, but there's the sky,
And how the West is burning!"

JOHN MERCHANT.

MONTH BY MONTH.

THE Council of the Association met at Coventry on Saturday, 16th December.

Present: The President (Mr. John Merchant) in the Chair, Miss C. O. Taylor, Messrs. W. E. Clayton, C. H. Edmonds, G. A. Plowman, W. H. Sturge, G. M. Williams, N. Wooding. In attendance, The Secretary.

An application for recognition by the South-Western Federation was accepted, and best wishes were extended to it for the success of its work.

The resignation of Mr. G. J. Cox on the ground of ill health was accepted with great regret, and Mr. W. E. Clayton was elected in his stead.

Mr. F. Rickett Shelton was appointed Hon. Editor of the "B.E." for 1923 and a hearty vote of thanks was accorded him for his much appreciated work in the past year.

[It would not be easy adequately to express the extensive debt of gratitude the Editor feels himself to be under to a number of helpers, but some do deserve special mention, namely,—Miss Jane Baird, Mrs. Osmond; Messrs. M. C. Butler, C. H. Edmonds, B. E. Long, John Merchant, W. M. Page, J. M. Warden. To them, for truth and right's sake sincerest thanks are recorded.—Ed.]

In view of criticism it was decided to alter the title of "La Juno Studanto" to "La Juno Lernanto," and Mrs. E. R. Edmonds was appointed Hon. Editor for 1923.

Messrs. Clayton, Edmonds and Long were appointed a Sub-Committee to consider and report to the Council upon the alterations required in the Bye-Laws consequent upon the proposed change of articles, and any other alterations that might be desirable.

It was decided to call an Extraordinary General Meeting of members to consider the relations of the Association to the new International Organization, and a notice as to this appears elsewhere.

A number of minor matters were dealt with, and it was agreed that the next meeting of the Council should take place in London on Saturday, 24th February, 1923, at 3 p.m.

At the meeting of the Executive Committee that took place on the 4th December, it was decided to support the proposed Conference in Venice on Esperanto in Commerce, the details being referred to the Propaganda Committee.

It was agreed that for the year 1923 members be allowed to subscribe for extra copies of the "B.E." at the rate of 3/- per annum post free, and that Members and Groups be allowed to purchase quantities of not less than six at a time of any current number at the rate of 2d. per copy plus postage.

It was pointed out that this time of the year is a suitable time for members to consider the desirability of paying a Life Member's subscription to the Association. This system is a convenience to members who, by paying a lump sum of £7 10s. (Fellows £12 12s.) relieve themselves of the necessity of making annual payments, and it is an advantage to the Association, since money so received is placed in the Capital Fund and remains there, thus being of permanent benefit.

B.E.A. CAPITAL FUND.

50,000 Shillings Appeal.

Since last month the total of the Fund has gone a quarter of the way to its third thousand. The fact that there are still many members who have not contributed leads us to believe with confidence that our aim of fifty thousand will be achieved. At the same time we would point out that the sooner the B.E.A. receives a contribution the longer it has the benefit of it. Let us start the New Year well.

Amounts received to 29th December, 1922 :—

<i>Previously acknowledged</i>	<i>Shillings.</i>
S. Andrew 2071
C. M. C. 20
Capt. A. B. Colvill 5
F-no L. M. Deane 5
Diman�a Rondo 13
S-no M. Gillett 20
Glasgow Esperanto Society 24
J. Hesketh 4
W. W. Hide 2
H. Jones 10
A. T. Maling 2
John Merchant (on account) 25
E. Muller 2
F-no L. Oxenford 2
R. Partridge 3
R. Robertson (on account) 5
F. Scott 5
S-no H. Thompson 2
J. Weatherill 2
F-no J. W. Williams 20
	—
	2247
	—

Best thanks to all these supporters.

CHARLES H. EDMONDS, *Hon. Secretary.*

P.S.—To provide easy means of approaching friends for small sums, our President has had printed, at his own expense, a quantity of special "50,000 shilling fund" stamps. Attractive, self-explanatory, about 3in. by 2in., they are for sale at 1/- each, cash with order.

They are put up in bundles of 50; it is suggested that every Group buy one bundle to start with; such orders will be separately acknowledged in the monthly list as above; otherwise the amount taken each month will appear simply as "stamps sold." Our best thanks are due to our President for this help, and it is up to us to make the most of it.

RECENZOJ.

DU POEMOJ.—Originale verkitaj en Esperanto de E. MIHALSKI, kun anta skizo "Poezio de impresoj" de N. KRASSOVSKI.

DEKDU.—De ALEKSANDRO BLOK; poemo de la Rusa revolucio; tradukis N. V. NEKRASOV.

Publikigitaj de "La Nova Epoko" Esperantista Eldonasocio, Moskvo, 1922.

MONATAN jurnalon "La Nova Epoko," "Verdano" bonvenigis en nia Septembro numero. La du bro uretoj montras tre frapantajn aspektojn de la Rusa vivo kaj meno, kaj meritas seriozan konsideradon;  ar, vere, la meno de la rusa popolo, gis plej proksime videbla punkto estas mirinda spektaklo.

La  dato presita, Mi alski skribis "Du poemoj" en 1919. Li nomis la unuan "Papilio," la duan "Printempo." Amba  estas fabrikitaj el la plej pura g ojo de l'vivo. La muziko de la versoj estas aera gis c uij limoj; klara, helbrila kiel el la suno mem; la ritmoj diversaj kiel ekbriloj de suno sur la maro. La tuto, en absoluta kontrasto kun la nigrega mallumo de "Dekdu."

"Simfonio de printempo. Junaj tu oj de la vento blovetanta.

Harmonio de dol tempo. Sunaj du oj; marar ento strietanta

Sur bulvardo verdiganta sidas paro; gefian oj sjajnas ili.

Amrigardo korzikanta; ridas maro; arbobran oj sjajnas trili:

'Amu vin, amu, junkoroj,
dum la printemp' sakramentas,
dum ekbur onas la floroj,
dum la amemon vi sentas'."

Krassovski diris ke Mi alski estas poeto de impresoj. Nekrasov diris ke Blok estas peoto-simbolisto. Ni povas danki al Mi alski pro liaj impresoj; ni tremegas anta  la simboloj de Blok. Lian praktikon eble ni povas iom ilustri. Amiko de PHIL MAY iam rakontis al ni, ke, kiam MAY faris topan skizon, li kutimis desegni plenan bildon kompletigante g in gis li kontenti is: tiam li forigis c ui linion ne nepre bezonatan de la temo kaj la efekto intencita.

Tiu sjajnas al ni la metodo de Blok. Cu la simbolo estas plene esprimita a  ne, la rezulto diferencias de la verko de Mi alski, kiel pentrajo simbole celata diferencias de nura impresajo. Sed amba  skribis dum la revolucio!

Per "Dekdu" Blok prezentis bildojn el kiuj li deziris ke ni vidu diversajn faktojn de la revolucio. Li eltiris sian materialon el la stratoj, manipulis g in en neka ita malestimo, pikanta satiro, kun apena  unu vorto a  sugesto de kompato por la homoj, kiuj, egale kiel li, estis viktimoj de la tempo. Li faris tion en fundamenta aparteco: kvaza  li dirus,—jen la stratoj, jen diversaj homoj, realaj kiel mi mem, kaj, de ili, elektitaj agojn mi priskribas a  almena  sugestas: kial? jen la revolucio, kiel mi vidas g in, kiel g i frapas min! Tiel :

La urba bruo jam ne sonas,
Silento super Neva-tur',
Kaj polican' plu ne spionas—
Promenu, knaboj, la  plezur'!

 e stratkruci o burgo staras,
Levinte palton gis la frunt',
Kaj apud li mizere ka ras
Preminta voston fava hund',

La burgo, kiel hund', malsata
Kaj muta staras sen respond',
Kaj kun vostaço subpremata
Post lia dors' malnova mond'.

Tia estas lia simbolo, ĉu vera, ĉu efektiva, ĉu kontraŭe, kiu scias? Gi ne povas esti simbolo de la tuto, ĉar plejparte la scenoj estas noktaj; sed ni vidas popolon kiu vivas en timo de vivo; soldatojn, policanojn kiuj trinkas, malcastas, mortigas stratvirinojn, persekutas hundojn. Ni vidas taĉmentojn sekvantajn la ruĝan flagon, kaj, precize tie, la poeto vidis

"Antau ili—Kristo mem."

"Dekdu" enhavas portreton de Blok: bela vizago, tre penetrantaj okuloj, granda frunto, rideta bušo; entute, ŝajnas potenca, forta viro. Li mortis en 1921.

Nu: ĉi tie ni havas du absolute diferencajn aspektojn de la animo de la rusoj; kaj estas duba tasko prave taksi ilin. Oni povus diri, ke la rusoj, malgraŭ, eble kauze de sia historio, estas ankoraŭ nematuraj, preskaŭ infanaj, kaj, ĵetate subite en pozicion de senlima libero, devas barakti tie ĝis ili povos lerni, por kaj per si mem, ke ni estas membroj unu de la aliaj; ĝis, luktinte kun liberigitaj deziroj ili lernos ke la vera libero estas libero por justeco, por frateco: unuvorte Esperantismo.

Niaj samideanoj en tiu lando faras grandan bonon: ni deziras al ili plej grandan sukceson.

2448.

KATOLIKA PREGLIBRO.

Eldonita de PAULUS ELDONEJO, Graz, havebla ĉe B.E.A. Bindita, 1/6. Brošurita, 9d.

Ĉi tiu bone presita libreto estas eldonita kun la aprobo de la Ĉefepiskopo de Torino. Pri la demando ĉu sen konsento pri terminaro kaj teksta unueco, estas dezirinde eldoni preglibron, opinioj differencos. La traduko de *Patro Nia, Saluton Maria*, k.t.p., malsimilante tiun fiksitan de la Katolika Kongreso en Graz, 1921, tion elmontras. Tre malagrable estas devi mallerni enmemorigitajn pregojn. La traduko bone redonas la sencon de l'originalo, sed ĉe la supreditaj pregoj eble montras tro da ŝparo kaj iom da malkonsekvenco en la uzo de l'artikolo. Sin trovas preseraroj, sed ne multnombre; la du lastaj latinaj vortoj de la dua versaro de l'himno p.143 devus interŝanĝigi. Tiaj strangajoj kiaj *menzoga* p.28, *inzulta* p.36 estas miascie propraj al la eldonisto. Kion signifas *virgino*? Kial ne *virgulino*? Eble oni uzas la vorton kiel propran nomon.

G.

DEVOJ DE LA HOMO.

De GIUSEPPE MAZZINI. El la Itala lingvo tradukis MIKAELO ARABENO. Genova Laborista Esperanto-Grupo. [Vidu paĝon 11.]

Se iu persono ne legis la verkon de Mazzini li devas legi la esperantan eldonon. Eĉ se li legis la eldonon anglan, li ankaŭ devus legi tiun ĉi eldonon.

Giuseppe Mazzini estis Itala patrioto kiu tre klopojis pri la unuiĝo de Italuo en Patrlando. Oni ekzilis lin. Li vizitis Anglujon kaj dum sia restado li skribis al la italaj laboristoj tiujn traktaĵojn.

Estas atentinde ke Mazzini emfazis la devojn kiujn la homoj ŝuldas al la socio, kaj ne la rajtojn de la individuo.

La edukado estas la ŝlosilo. Per la edukado oni povas scii siajn devojn pri Dio, pri la lego, la homaro, la familio, la patrujo kaj pri si mem. La celo de la edukado estas internacia Frateco, kaj la koopera asocio de homoj en la industrio kaj aliaj sferoj.

Iu rimarkis, ke la lingvo de ni parolata estas malsama, sed Mazzini diras, "la larmoj, la agado, la martireco

formas lingvon komunan por ĉiuj kaj kiun vi ĉiuj komprenas." Mi opinias ke se li nune vivus li subtenus Esperanton.

Liaj dirajoj pri la emancipado de virinoj tre ĝojigas min.

La stilo estas simpla kaj oni povas facile kompreni ĝin. Estas plej bone ke mi finu per paragrafo el la antaŭparolo de la tradukinto:—

"Liaj 'Devoj de la Homo' estas verko leginda ne nur por italoj sed por ĉiuj mondanoj. Kaj ĉar en ĝiaj paĝoj spiras la interna ideo de la esperantismo, mi ĝin fidele tradukis en la lingvon de li profetitan, penante konservi kiel eble plej lian stilon, por modeste honori mian grandan samurbanon, Profeton de Italuo, Apostolon de la Homaro, en la 50a datreveno de lia morto."

Kun tio mi tute konsentas.

TERENCE LANE.

LINGVA KOMITATO.

De La Prezidanto:—

- 1e) La rezultato de la voĉdonado de la L-Komitatanoj:
 a) pri Landnomoj;
 b) pri la kreado de Akademiaj korespondantoj.
 2e) La plena listo de la nunaj L-Komitatanoj.

Voĉdonado pri Landnomoj.

Post raporto de Prof. Grosjean-Maupin la Akademio, flankenmetante aliajn proponitajn solvojn, al la demando: "Ĉu konsilinda la simpla fideleco al la Fundamenta kaj tradicia UJ?" respondis:

9 jes, 2 ne, 1 duba voĉdonono.

Al la demando: "Ĉu vi aprobas la fidelan sintenadon de la Akademio en la landnoma demando?" respondis 87 L-K-anoj.

74 (2 kun rezervo)	Jes
5	Ne
2	dubaj voĉdonoj
6	sin detenis de voĉdonono

Voĉdonado pri kreado de Akademiaj Korespondantoj.

Al la demando: "Ĉu vi aprobas la kreadon de Akademiaj korespondantoj kaj rajtigas la Akademion elekti, se bezone, eĉ ne L-K-anojn?" respondis 87 L-K-anoj.

72	Jes
8 (kondiĉe ke ili estu aŭ fariĝu L-K-anoj)	Jes
1	Ne

6 sin detenis de voĉdonono.

Sekve al nia Regularo estos aldonata jena paragrafo XII. 21 (in fine):

"La Akademio havas la rajton elekti, eĉ ekster la L. K., se bezone, Akademiajn korespondantojn. Se ili ne estas jam L-K-anoj, la Akademio petos de la L.K.

aprobon, dank'al kiu ili farigos L.K.-anoj. Ilia nombro ne devas superi la trionon de la nombro de la Akademianoj.

* * * *

La elektoj en la L. K-aton okazos dum la unuaj monataj de 1923-, en la Akademion poste, antaŭ la Nürnbergga Kongreso.

TH. CART
Prez. de la L. K-ato.

Nunaj L.K.-anoj laŭ la lingvoj.

La nomoj de la Akademianoj estas kursive presitaj

ANGLA : Blaise (S-ino), Busuttil, Butler, Mann, Millidge, Padfield, Reed, Reed (S-ino Kellerman), Shafer (S-ino A.), Underhill, Wackrill, Warden (=12)

BOHEMA : Kühnl (=1)

BULGARO : Krestanoff (=1)

DANA — (=0) FINNA — (=0)

FLANDRA : van Melckebecke, Witteryck. (=2)

FRANCA : Aymonier, Bastien, Bobin, Boucon, Cart, Chavet, Corret, Degon, Delvaux, Flourens (S-ino), Grosjean-Maupin, de Ménil, Parisot, Privat, Rollet de l'Isle, G-alo Sebert, Stroele (G), Verax, Wenger. (=19)

GERMANA : Arnhold, Behrendt, Büinemann, Christaller, Fridöri, Hankel (S-ino), Mybs, Pulvers (S-ino), Rohrbach, Schmid, Schmidt, Schröder, Simon, (=13)

GREKA — (=0) HEBREA — (=0)

HISPANA : Codorniu, Inglada, Sepulvedo-Cuadra, Villanueva, (=4)

HOLANDA : Bulthuis, Uittardyck, (=2)

HUNGARA : Lengyel, Török, (=2)

ISLANDA : — (=0) JAPANA kaj HINA — (=0)

ITALA : Bianchini, Ghez, Mazzolini, Meazzini, Tellini, (=5)

KATALUNA : Bremon y Musgrau, Grau-Cazas, Sabadell, (=3)

POLA : Zamenhof (Leono), (=1)

PORTUGALA : Backheuser, Couto-Fernandez, Furtado, (=3)

RUMANA : Fischer, (=1)

RUSA : Devyatnin, Dombrovski, Evtifejeff, Fišer, Kabanov, Meniel, Naumann, Stojan, (=8)

SVEDA : Lundgren, Nylen, (=2)

NÜRNBERG CONFERENCE.

We much regret that we are not yet in a position to make a definite announcement of the formation and conduct of a British "caravan," but we have every hope that we shall be able to do so in our next issue.

ESPERANTO IN CONFERENCE OF EDUCATIONAL ASSOCIATIONS.

28 Dec., 1922-6 Jan., 1923.

A PUBLIC MEETING was held by the B.E.A. in the MATHEMATICS THEATRE OF UNIVERSITY COLLEGE on Saturday afternoon, 30th December, with MAJOR J. R. AINSWORTH DAVIS, M.A., M.Sc., F.C.P., F.Z.S., in the Chair. The room was full, about 120 being present.

After some opening remarks by the Chairman, an Address on "Esperanto in Education" was given by PROF. WILLIAM E. COLLINSON, M.A., PH.D., of Liverpool University.

The speaker said that he was convinced, from personal experience, that Esperanto admirably fulfilled the requirements of an international language.

The year 1922 had been one of great encouragement to Esperantists owing to progress made in various directions, and especially to the publication of the Report on Esperanto by the League of Nations. This should be helpful in awakening interest amongst members of the League of Nations' Union, but, and above all, members of the teaching profession should now be made acquainted with the educational value of Esperanto.

He did not intend on this occasion to make comparisons between Esperanto and other proposals for an International Language. He was quite ready to recognise the value of the investigations made by non-Esperantist workers into the composition of the International vocabulary. Nevertheless, in the words of the L. of N. Report, Esperanto is a living language, with a tradition behind it of 35 years' actual use; and it was fair to state that no other linguistic scheme, whatever its merits, could be said to have the same educational advantages that Esperanto had proved in practice to possess. He had himself tested the value of the language not only in conversation with Czechs, a Roumanian, Chinamen, Japanese, and a Pole, in addition to nearer neighbours, but also in philological research; he had addressed to two Chinese a series of specific questions on obscure points in Chinese language and literature, and had received replies that were precise, and to the point, and expressed in admirably written Esperanto.

As to the *phonetics* of the language, the speaker said that the study of Esperanto had been found to produce excellent results, both in improving the articulation of the mother

tongue, and in the acquisition of foreign languages. It was, for the Englishman, a half-way house or first step to the learning of unfamiliar sounds. The clear distinction, for example, between *veno* and *vejno* helped the student to understand the half-glides of English. Esperanto well fulfilled Grimm's requirement that an I.L. should be harmonious, and adapted to poetry and song. The objection sometimes urged, that the regular stress of Esperanto (found also in Welsh and Polish) would lead to monotony, had no foundation in fact.

As regards grammar, Esperanto conscientiously fulfilled the three postulates of Descartes:—"Absolutely uniform grammar without exceptions; inflection and word-building by movable affixes; these to be included as separate items in the dictionary." Its sharply differentiated grammatical endings led a Board of Education Inspector to compare Esperanto with the colour parsing which so strongly appeals to young children. The concord of the adjective with the noun not only gave the power to make useful distinctions, which English cannot make except clumsily, (*e.g.*, the phrase "the French and German dictionaries approved by the Academy"—contains several ambiguities impossible in Esperanto), but also prepared the way for appreciating the inflection of the adjective in French, Spanish, Italian, German, Scandinavian, Dutch, Russian, Celtic, and Finnish. The Esperanto accusative rendered material assistance to the student of German, Russian, or the classical languages. Esperanto was also a factor of great importance in its reaction on the use of the mother tongue, and one's knowledge of the precise connotation of words. Among other advantages of the study of Esperanto in the schools was the increased interest in Geography created by correspondence with other countries. Moreover, Esperanto undoubtedly tended to awaked interest in the League of Nations, and in its underlying principles.

The lecturer appealed to all supporters of the idea of an international language to present a united front, and to work together for the triumph of the idea, and of the high ideals which it represented.

MR. R. T. EVANS, Headmaster of Romilly Road Boys' School, Barry, said that in February, 1920, he had commenced to teach Esperanto in his school to those boys who did not take Welsh. The instruction had been continued ever since, in four periods weekly of 30 minutes each. Experience showed that

in two years these boys spoke Esperanto at least as well as, and in many cases more fluently than, the other boys spoke Welsh after a course of five years.

He gave several instances showing the difficulty—the impossibility, even—of imparting a mastery of French in the Elementary School. In Esperanto, however, experience showed, we had a language—the only language—which was really possible, and actually was mastered by average children in an *Elementary School Course*.

The book used for the first year was *Tra La Jaro*—the direct method being used. In the second year ordinary school pictures were used, followed by composition. The boys sang Esperanto songs and committed poetry and psalms in Esperanto to memory. When the Esperanto hymn *La Espero* was sung—and the whole school joined in this on stated occasions—opportunity was taken to speak of the ideals taught in the hymn. The boys responded with children in many other lands, but were not allowed to do this until they had attained a certain standard of proficiency.

The speaker described how in 1921 a choir of boys from the school had visited Belgium after '15 months' study of Esperanto, and were able to make themselves understood throughout the tour by means of Esperanto in a way that could not have been done in French by any Class of boys who had learned—say—French, for the same length of time only.

He agreed with Prof. Collinson that Esperanto improved the children's geography, and their knowledge of the manners and customs of other lands; also that it helped towards clarity of thought and expression. It was a universal experience that Esperanto was taught and learned with an enthusiasm experienced in the teaching of no other subject in the curriculum. This enthusiasm certainly helped to make the whole school "go" better, and was another noteworthy benefit derived from the teaching of Esperanto.

Moreover, and this was a matter of much higher importance than all the others, Esperanto was a powerful lever for promoting the gospel of Brotherly Love the whole world over. If every Elementary School took up Esperanto it would be a great thing for the world, for Esperanto, more than anything else, helps to spread the Gospel of Humanity. The spirit of the language itself, and the aspiration and inspiration of the great man who invented it, was the ideal that the world should be *unu granda rando familia*.

Mdlle. Soujadnova, of Russia, spoke briefly in fluent Esperanto, translated by Mr. Yelland. Several questions were asked by the audience and answered by Prof. Collinson.

A bookstall arranged by the B.E.A. in the Slade Room attracted many enquirers during the ten days of the Conference. Many thanks are due to a few friends who kindly took charge of this stall—sometimes at considerable personal inconvenience.

COMING EVENTS.

[Notices to appear under this head must reach the Editor not later than the 1st day of the month if they are wanted to appear in the issue of the 15th of that month. Typewritten M.S. must have preference].

NIA Dekkvara.—Je sia kunveno de Nov. 13a la Konsilantaro de la B.E.A. unuanime decidis akcepti la inviton de la Bournemouth'a Grupo por la venonta kongreso. Nia XIVa do, okazos en la bela marborda urbo, Bournemouth, je Pentekosto 1923a. Tiu decido sendube ricevos ĝeneralan aprobon, ĉar Bournemouth estas ja ideala loko por konferenco, kaj multaj el niaj samideanoj ŝatos la okazon kombini viziton al la kongreso kun libertempo en la fama "urbo de la pin-arboj."

La loka komitato jam energie komencis fari aranĝojn kaj esperas provizi programon kiu allogos ĝis nun ne atingitan nombron de ĉeestantoj. Aligiloj estas haveblaj ĉe la sekretario de la Bournemouth'a Grupo, S-ro H. Stay, "La Nia," Hetherlea Road, Southbourne, Hants, kaj ekzempleroj de la aligilo troviĝos en ĉi tiu eldono de la "B.E."

Samideanoj kiuj deziras sukcesigi la Kongreson estas invitataj kontribui al Garantia Kaso, al kiu nia estimata Prezidanto, S-ro John Merchant, jam promesis sumon de £5.

Pluaj detaloj aperos de tempo al tempo. Dume, por kuraĝigi la aranĝantojn kaj plifacili ilian taskon, frue kaj multnombre aliĝu la XIVan!

Diservo en Esperanto okazos en St. George's Church, Hart Street, Bloomsbury, London, W.C. 1, Dimancon, 11 Feb., je 3.15. Parolos : F-ino Hanbury. Solkantos : S-ro G. W. Butler. Teo : 4.30, 16 Hart Street.

Brita Literatura kaj Debata Societo.—Kunvenoj ĉe B.E.A., 17 Hart Street, je 7.30 vespere—

Jan. 17a.—"Rememoroj pri Hindujo." S-ro E. O. Leggatt.

Feb. 7a.—"La Tradukado." S-ro Fleming Fulcher.

Feb. 21a.—"La Malkonscio." Prof. Flügel. La membroj rajtas inviti amikojn.

Sud-Londona Klubo kunvenas ĉe 59, Brixton Hill, S.W. 2, 1a unuan kaj trian sabatojn en ĉiu monato, de la 7.30 ĝis la 10.0 vespere. Muziko, paroladoj, diskutoj, ludoj k.t.p., bona prundo-biblioteko. Kotizo 2/6 jare. Proksima kunveno 20an de Januaro, kiam S-ro H. A. Ruff parolos pri "Internacieco kaj Esperantismo." Ĉiuj samideanoj estas invitataj. Sekretario, F. E. Wadham, 19 Grandison Road, S.W. 11.

South-Western Esperanto Federation.—The Second Quarterly Meeting of the South-Western Esperanto Federation will take place in the Schoolroom, Primitive Methodist Chapel, Market Street, Torquay, on Saturday, January 27th, at 3 p.m. At 8 p.m. there will be a Public Meeting at which the President, John Merchant, has kindly consented to speak. For further details apply to E. Hogg, Chalice Well, Glastonbury, or to the local Secretary, W. T. Clarke, Esq., 25 Abbey Road, Torquay, to whom all desirous of staying the week-end should apply.

KRONIKO.

[Matter for this column should reach the Editor not later than the Friday in each month nearest to the 25th of the month to secure insertion in the following issue. As is stated on the front cover the Editor reserves the right to correct errors; but *he does not undertake to re-write notices, etc.*, and it is expected that every care will be taken to send MS. ready for the printers. Typewritten MS. must have preference].

WEST LONDON.—Considerable interest has been aroused as the result of the announcement in our last issue that a Group was to be formed in West London. The Group is now in being, meetings are held from 7.30 to 9.30 on Saturday evenings at 27 Flanders Road, Bedford Park, W. 4, two minutes from Turnham Green Station, therefore within easy reach of all parts of West London. A course for beginners is starting, and an advanced circle is being held under the guidance of Mr. Fleming Fulcher.

All inquiries should be addressed to the Secretary, Mr. H. W. Smith, 93 Barrowgate Road, W. 4.

St. Helens.—La aferoj de la St. Helens Societo ĉi tiun sezonon bone funkciias, kaj je la 29a de decembro oni havis Kristnaskan Festeton en la "Broadway" Kafejo, kiam 33 geamikoj ĝojigis unu la alian. En la programo troviĝis Kantoj, Deklamoj, Paroletoj, Muzikludoj kaj Vespermango, kaj la afero ja estis sukcesplena.

Ĉio en la grupo estas tre kontentiga kun escepto de la financo,

Melbourne.—The Australian Institute of The Arts and Literature. Thursday, November 2nd. Paper on "Esperanto and its Literature," by Miss E. Alleyne Synnotte, with a short address by Mr. Rawson, and recitals and songs in Esperanto and English by Miss Beatrice Ternan, Miss Dorothy Reseigh, and Mrs. Steane.

Australasian Esperanto Association.—“Universal Language.”—“There is nothing in the world to-day so important as international friendship, and there is nothing which can inculcate that like a common language,” said Mr. Meredith Atkinson at a meeting of the Victorian section of the Australasian Esperanto Association, held at Sargent’s cafe last night in honour of Mr. Percy T. B. Hudson, who represented Australasian Esperantists at the recent international conference at Prague and Helsingfors. It was a remarkable thing, Mr. Atkinson continued, that, while the working classes of every country in the world were striving for international brotherhood, they had been so slow to avail themselves of the opportunities offered by Esperanto, the universal language. Many of Europe’s most distinguished professors had, after investigation, declared themselves in favour of Esperanto. They had submitted it to every test, and it had come through unscathed.

Mr. Hudson, in replying to a toast of his health, outlined his experience while travelling in Europe. He had had no difficulty, he declared, in making himself easily and efficiently understood by the exclusive use of Esperanto while on the Continent.

[Our best thanks to *The Melbourne Argus* for the above report.—ED., B.E.]

“The Metropolitan Fire Brigade are going to commence a Class at the Day School at the Central Station.

“New Groups have been formed at Sandringham, Vic., and Adelaide, S. Aust.; both have affiliated.

“Esperanto formed a prominent feature at the State School Jubilee Display, held at the Exhibition, and was the subject of much favourable comment. Hundreds of names were enrolled and it will mean a lot to the movement.”

Thus our ardent samideano Mr. C. Kelly, and we heartily congratulate all concerned.

Ilford.—La Ilforda grupo ĉeestis ĉe la Londona Klubo por festi Zamenhof-tagon, kaj multe ĝuis la sperton.

Partick.—La Decembra Diservo okazis dimanĉon la 12-an, kiam la parolinto estis S-ro Dawson el Alva, Stirling. Lia temo estis “La Nova Terapeutiko”; ĉeestis 26. S-ro Dawson estas la Prezidanto de la Y.M.C.A. grupo.

Londona Esperantista Skolta Klubo.—Okazis Dec. 5an la socialo kaj ĉiujara generala kunveno de la klubo ĉe “The Scout Club Imperial Headquarters,” Buckingham Palace Road, London.

La vespera programo konsistis el kantado, ludoj kaj senpreparitaj amuzadoj. Poste, oni vespermangis, aŭ, pli prave, mangadis. Ĉiuj, speciale la knabinoj, ĝuis la ludojn kaj la aero plenigis de bonhumoro kaj muziko. La gravajoj konsistis nur el la elekto de oficistoj por la venonta jaro. Antaŭ la fino, nia prezidanto, Avoto, faris klarigan paroladon por la vizitantoj. La Socialo daŭris ĝis la 10.30a.

Ni ricevis kopion de la Kvina Bulteno de la Skolta Esperantista Ligo, kiu ŝajnas esti tre vigla gazeto. Ni gratulas la Redaktoron.

Liverpool.—La ĉiujara Zamenhofa festo okazis sabaton, la 16an de decembro, je la 6.45 p.t.m. Ĉirkaŭ sepdek personoj ĉeestis: inter ili Prof. Dakin el la Universitato; Prof. Gaydou, kaj kelkaj anoj de la nuntempa Universitata kurso. Oni prezentis tre ĝuindan programon; rimarkinda estis la talento de la F-inoj Bewley, kaj la kapablo Esperanta de dek du knaboj—lernantoj de la Granton Road lernejo. Plejparte sociala, la vespero estis tre ĝojiga.

Charing Cross Club.—The meetings are now held at 15 Queen Elizabeth’s Walk, Stoke Newington, N. 16, on the first Wednesday in each month at 3 o’clock. Visitors are welcome. E. Farmer, Secretary.

Esperanto in Stockbridge.—A very enjoyable evening was spent last Friday, 20th October, when the Social meeting of Miss Frances Scott’s Esperanto class (male) took place. Pupils and friends to the number of about 40 met together, and an interesting programme (contributed largely by the pupils themselves) was carried through. The first speaker was Mr. W. Hastie, who emphasised the importance of a knowledge of Esperanto to the rising generation, and urged that in their selection of candidates in the forthcoming election, sympathisers should make a special point of support in this matter. Later the meeting was honoured by a visit from the President of the Edinburgh Esperanto Society, who gave an interesting address, partly in English and partly in Esperanto. He urged the necessity of every Esperantist being also an Esperanto-propagandist. A musical programme was successfully carried through.

[Our best thanks to *The Weekly Scotsman* for above report. It is not our fault that it appears so late.—ED., B.E.]

St. Rollox Co-operativa Grupo.—La unua festvespero okazis la 2an de Januaro. S-ro A. M. Rice, kiu prezidis, dankis al la komitatanoj de St. Rollox Co-operative Society, pro ilia subteno al Esperanto. La ĉeestantoj pasigis tre agrablan vesperon per kantoj, ludoj, dancoj, kaj teatralo. S-ro Harvey de la Glasgova Esperantista Societo kantis originalajn kantojn, kaj prezentis sian nunfaman teatrajon “P.C. 99.” Ci tiu teatrajo estas tre utila por propagandaj celoj.

Liverpool.—Sunday evening, 10th December, 1922, Prof. Collinson spoke at the Shivas Cion Society of Liverpool on the question of an International Language generally, particularly concerning Esperanto. Over 60 members were present and evinced keen interest in the subject. After long debate and discussion many members expressed a desire to start a small circle there.

Londono.—Je sugesto de Dimanĉa Rondo la Etika Societo, Moorgate St., Londono, aranĝis, ke la temo por la Diskuta Vespero Dec. 17. estu "Esperanto en la Moderna Vivo." S-ro Butler faris la paroladon, kiu estis sekvata de libera diskutado.

La ne-esperantistoj ĉeestantaj estis ĝenerale simpatiaj, farante nenian rektan kontraŭstaron, nur diskutante kaj kritikante flankajn aferojn. Ekz.: Unu instruistino diris, ke naturaj lingvoj ne estas malfacile lerneblaj nuntempe, kiel antaŭe, pro la instru-metodoj nun uzataj. Tamen, oni sukcesis montri al ŝi ke ankoraŭ estas granda abismo inter tiuj, kaj la arta lingvo Esperanto, ĉar, kvankam oni plifaciligas la lernadon de naturaj lingvoj, oni ne pli simpligas ilian strukturon.

Krom en la gazetoj de la Etika Societo, la kunveno estis anoncata en la "Daily Herald."

Crowle (Lincs.).—At a meeting of the Wesley Guild on Friday evening, December 29th, Mr. C. E. Boardman gave an Address to a good audience on "Dr. Zamenhof; his life and work." Much interest and appreciation were shown.

PROGRESS ABROAD.

E SPERANTISTAJ Policanoj.—La Redaktoro de nove aperinta internacia polica gazeto "La Policisto," deziras ricevi adresojn de policanoj Esperantistaj en ĉiuj landoj.

Samideanoj kiuj estas policistoj aŭ kiuj havas policanajn amikojn estas petataj komuniki kun: S-ro A. de Marich, Direktoro de la Tutmonda Polica Ligo, Budapest IX., Üllői-ut 59. IV. 8. Hungarujo.

Edukistoj.—La redakta komitato de la fakgazeto pri popoledukado: "NOVAJ TEMPOJ," jus decidis aperigi plej baldaŭ (kredeble je Pasko 1923) "ADRESARON DE TUTMONDAJ ESPERANTISTAJ EDUKISTOJ."

Tiu adresaro estos la plej grava helpilo.

Jam "NOVAJ TEMPOJ" kolektis preskaŭ 1,000 adresojn de ĉiulandaj gekolegoj.

Ni varme petas:

(1a) la sekretariojn de naciasocioj de esperantistaj instruistoj al ni sendi sian membroliston. Ni kompensos per sendo senpaga de l'adresaro internacia.

(2a) la izolitajn gekolegojn, kiuj ankoraŭ ne ricevis "NOVAJ TEMPOJ," do, kies adreson ni ne konas, komuniki al ni per pošt-karto aŭ nur presaĵo sian nomon kaj adreson. Ili ricevos kompense senpagan ekzempleron de la gazeto.

(3a) la needukistajn samideanojn, tre interesataj pri la edukista demando, nin same informi. Ni same dankos. Iliaj nomoj estos aparte grupigitaj fine de l'adresaro.

Ni konjektas, ke la prezo estos, po unu ekzemplero, valoro de

unu respondkupono por malbonvalutaj landoj,
du respondkuponoj por mezvalutaj landoj,
tri respondkuponoj por bonvalutaj landoj.

Edukistoj rapide respondu nian alvokon!

Sin turni al:

E. Vittecoq, Sassetot par Bacqueville,
(Seine Inferisure) FRANCUJO.

Antverpeno (Belglando).—Internacia Eksposicio de Fotograf-Arto.—Dum la monato de Aŭgusto 1923a la Reĝa Societo de Fotografaj kaj Sciencaj Studioj de Antverpeno organizos tiun internacion ekspozicion, en kiu ĝi invitas por partopreni precipe ne-profesiajn fotograf-amantojn de la tuta mondo. Oni petu la regularon en Esperanto al la R. Soc. de Fot. & Sc. Studioj, Pošta kesto 763, Antverpeno. La Esperantistoj delegitoj kaj grupoj estas petataj diskonigi tiun informon per la lokaj fakaj gazetaro kaj asocioj.

Tiu anonco estas por 1923.

Genova (Italujo).—La "LABORISTA ESPERANTO-GRUPO" havas senpagan kaj senkondiĉan sidejon en la ĉi-tiea LABOR-BORSO. Do, laŭ sia Statuto, ĝi ĉiam zorge konservis sian politikan kaj religian neŭtralecon. Sed la loko montriĝis danĝera, ĉar okaze de politika agitado, dum kelkaj tagoj la grupo ne povis kunveni, suferis viglan esploron, poste trovis sian sidejon malarangita kaj felice konstatis nur malgravajn rompiĝojn kaj mankon da dokumentoj kaj bibliotekaĵoj.

Pro tio laŭ decido de ĝenerala kunsido tuj kunvokita, la grupo reproklamis sian neutralecon, renovigis sian dankesprimon al la estraro de la LABOR-BORSO, reprenis la dissendardon de la DEVOJ DE LA HOMO, aranĝas kursojn kaj aliajn restojn por propagandadi ESPERANTON. [Vidu paĝon 6].

Internacia Komerca Revuo.—Tiu bonega revuo, apenaŭ komencinta sian trian jaron de ekzistado, nun ĉesis aperi. Sekvas ĝin nova monata gazeto, kiu elektis la formaton de ĵurnalo: "Internacia Komerco."

La malnova I.K.R. tro havis la karakteron de revuo, de kajero aŭ libreto. La nova "Internacia Komerco" aspektos tute komerce kaj tre moderne. Certe ĝi trovos multe da amikoj. Nia lerta samideano s-o Hj. Unger redaktos ĝin kun konata sperto.

Adreso por senpaga specimena numero: "Internacia Komerco," en Lausanne (Svislando), St. Luce, Petit Chêne.

Samtempe oni informas nin, ke la malnovaj abonintoj de "Internacia Komerca Revuo," kies abono ne ankoraŭ finiĝis, ricevos anstataŭe "Internacion Komercon."

[Tamen, laŭ sciigo I.K. aperos kiel suplemento al Esperanto Triumfonta. Vidu numeron 118. Ed.]

Brazil.—La Unua Kongreso de la Brazilaj Komercaj Asocioj, nun okazanta en Rio de Janeiro, jas aprobis la jenan rezolucion: "La Kongreso de la Brazilaj Komercaj Asocioj decidas konsili la instruadon de Esperanto en la komercaj lernejoj kaj la uzadon de tiu helpa lingvo en la rilatoj kun la eksterlandaj komercaj ĉambroj."

La Dua Amerika Kongreso de Ekonomia Disvastigo kaj Komerca Instruado, jus okazinta en Rio de Janeiro, unuanime rekomendis la instruadon de Esperanto en la komercaj lernejoj.

ON THE PRESENTATION OF VOWEL SOUNDS IN ESPERANTO.

BY THE EDITOR.

IN all text books of Esperanto one finds instruction how to pronounce the various sounds of the Language, as those sounds are indicated by letters. Various text books show considerable variations of sound by the words used as examples; there are differences in pronunciation of the same English words in different parts of the country, also between many English speakers and many foreigners, and it is thought that an attempt to analyse the whole position may be helpful; the endeavour is to render our insularity less manifest, bring us more into accord with continental, that is, international usage. Not that continental usage from Lisbon to Vladivostok is uniform any more than British usage from Aberdeen to Plymouth is uniform; but, in our experience, the difference between a Russian speaker of Esperanto and a French or Spanish speaker is not so wide as the difference between a speaker in or from Edinburgh and one in or belonging to London.

Theoretically, there is no change in the sound of any vowel in Esperanto, no matter in what part of a word it may be found. Hence the would-be good speaker will endeavour—up to a point—to sound any given vowel always the same; that is the ideal. Practically, however, that is not only exceedingly difficult, but also undesirable. Carried into practice with absolute logic, it would have the effect of pedantic, stilted mode of speech, that could only be painful to the hearer.

Two causes, at least, act against such possibility. First, the accent; secondly the position of the vowel relatively to the consonant r. Further, certain other consonants and combinations of consonants modify the sharpness of our English short vowels, and our native practice has its effect upon our mode of speaking Esperanto.

The effect of accent can be seen in the word *senteze*. If it be made to rhyme with *sane-pay-say* it certainly will differ from international usage. If it be given throughout, as one text book would have it, the sound of e in *ferry* or *merry* the accent on the middle syllable will alter the vowel e after c into a slightly longer form or it will be so stilted that the final e will suffer.

So, let us consider the vowels in order, it being understood that statements concerning the exact pronunciation of English vowels are taken from The Oxford English Dictionary.

We have before us eleven different text books, all at various times sold by the B.E.A.

A we are told should be pronounced as in *ah, father, bar, par, half, tart, rather*. Now, take the vowel in *tart* and try to say *al la* with that vowel's full sound; or words like *tomato, malsame, malagraba*; the effect will be painfully heavy. Consider the English words; *father, alms, barb, dark, tar, sarcasm*; against them put the sound of the first a in *articulate, armenia, barbarian, darjiling, tarpaulin, sarcastic*. Anyone with a sensitive ear will at once perceive that the following accent has the effect of shortening and lightening the a sound in the second list; and, if that sound be used in such Esperanto words as *arbaro, akapari, banano, rabato*, etc., and in all cases uttered as shortly as possible, the speaker will not get into, or will soon get out of (as the case may be) the habit of saying *al la* to rhyme with *man, par, or malsame* as if the two a sounds were essentially different.

E we have been told should be sounded like the English e in *bend, there, pare, say, may, eh, ferry, hate, bear, eight*, and, between *bell* and *bale*.

Those who heard Dr. Privat's speech at the Queen's Hall last Whitsun will certainly agree that his practice does not conform to all those words. The fact is that *may, say, hate, eight* are extremes, which, if they ever were nearly correct are so no longer. On the other hand such words as *ferry, merry*, can be spoken with an e-sound as short as the e in *pet, met, bet*, and that, transferred to Esperanto would produce for *senteze* an unorthodox shortening, which only a tightlipped French speaker *could* produce and he would not.

The best suggestion we have seen is to consider that same sound in words like *blend*, as compared with *bent*; *mend* with *meant*; *terror* with *terrestrial*. If the sound in *blend* be taken as our norm, used easily and stressed naturally, we think the effect will approximate as closely as the English tongue can to the best, that is, the most international usage.

Here only one word of warning is necessary: not too long and not overlaboured.

And, here, may we make a most emphatic, earnest protest against two tendencies of English, known and accepted in English, that we have heard in Esperanto recently, where they ought not to be known or accepted.

First, the indeterminate vowel sound that appears in so many English words, which is shown in O.E.D. as o. We recently heard in a London gathering *estos*. That is not only wrong; it is also very bad.

The other point is, the introduction of the sound of English r between *la alia*; the two words run together as *laralia*; that is abominable.

We feel that we ought to name the places where we heard those things. We don't want to make strife; but we are very jealous for the purity of Esperanto speech and will not promise to refrain if we hear them again.

I: of this we need only say, pronounce it as in *machine, peer*, as shortly as can easily be done, and never reduce it to such as *it, is, pick, dig*. Before r we have many English words that may be used as examples: *irradiate, irredeemable, irregular, etc.* *Pique* and *pick* are not the same sound. Our Esperanto i is the sound in *pique* but not strained as to length into such a sound as *deacon, dean, decent*.

O offers a wide field for variation; examples given are: *aught, for, pore, so, open, tone, opal, ode, unisonal, oh, law, Norwich, vote, fore, horse, bore, tomato*, and simple o as it is used in giving telephone numbers. Now, get a bred and born Londoner to say those words beside a Scot, bred, born and educated north of the border and you will wonder how both can be held to be speaking good English. The fact is that our English o suffers more variations than any other single English vowel. Observe the following:—*pore, choral, porch, porter, cross, moth, corn, port, toe, bone, orange, oracle, oral*; then take any one of those sounds and try to express it throughout *pošhorlogeon*. "Pronounce as in Italian" says one; the Italian o has four sounds. General Cox, in our opinion, made the best suggestion in giving the word *Norwich* as a fair medium example. The sound is in *porridge, orange, oracle*; subject to accent it will lengthen almost into *law, aught*; followed by the consonant r it will take nearly the sound of *story, glory, organ*. If it be not too much laboured, if the speech be facile and smooth it will give the best results, always remembering our opening statement that, theoretically o does not change its sound as it may be changed in position.

U: The Esperanto u is the sound of u in our word *rule*; as in *boot* but not in *foot*, or as in *fool* but not in *full*; and it is sufficiently simple, in our opinion, to be left at that.

CONFERENCE IN VENICE AT EASTER.

Esperanto in Commerce.

THOSE of our members fortunate enough to take part last Easter in the Conference at Geneva on the educational aspect of the language will look forward with great hopes to the Conference on Esperanto in Commerce which is to take place at Venice from the 31st March to the 4th April next. (See "Esperanto" December issue).

No more charming spot could have been chosen for such a Conference and the only danger to its success will be the attractions of the locality in which it will be held.

During the present month full information as to appointment of delegates will be sent to the Groups, but if any samidean(in)oj will be able to go to Venice at this time at their own expense will they please communicate with me as soon as possible.

A caravan of delegates starting from London is being arranged and full information will be printed below if available in time.

The chief work for the moment is the preparation of a *Report on Esperanto in Commerce in Great Britain* and for this Report members are asked to send in any information likely to be of use.

The following plan will serve as a guide to the kind of information required :—

1. ESPERANTO IN COMMERCE.

- (a) Firms using the language in correspondence. Full information, indicating the department concerned.
- (b) Firms publishing prospectuses, Catalogues, etc., in Esperanto. [NOTE.—Send copies of any such matter].
- (c) Has the firm a special official for Esperanto relations.
- (d) Results achieved. (Testimonials from users of the language).

2. ESPERANTO IN TRAVEL.

- (a) Tourist organisations, Organisations for assistance of Foreigners, etc., using Esperanto. (Full information with details).
- (b) Guide-sheets and Guide Books, etc., in Esperanto. By whom published. [NOTE.—Please send any such matter available].
- (c) Whether an official speaking the language employed. (Name and address).
- (d) Results achieved. (Testimonials).

3. ESPERANTO AS A SUBJECT IN COMMERCIAL INSTRUCTION.

- (a) Commercial Schools (official) teaching

the language. Whether compulsory or optional subject.

(b) Similar information concerning private commercial institutes.

(c) Similar information concerning Evening Schools and Classes.

4. SERVICES OF U.E.A.

(a) Statistics.

(b) Description of typical commercial services.

(c) Description of typical tourist services.

5. PUBLIC SUPPORT.

(a) Commercial organisations which have publicly supported Esperanto. (Date and text of resolutions).

(b) Similar information concerning tourist organisations.

We are well aware that Esperanto has not achieved as many successes in commercial circles as it has elsewhere. This obviously must be so. This, however, is a strong argument for the Conference—if argument is needed—and we hope that all friends of the movement will give their hearty support and assistance to make the Conference all we wish it to be.

Friends who are able to do so are urged to contribute towards the expenses of preparing the Report and of propaganda in connection with the Conference.

All communications regarding the Conference should be addressed : Charles H. Edmonds, B.E.A., 17 Hart Street, London, W.C.1, and marked VENICE CONFERENCE.

TRA LA LIBRARO.

FUNDAMENTA Krestomatio de la Lingvo

Esperanto.—Eble kelkaj malnovaj Esperantistoj demandos, kial mi pritraktas ĉi tiun bone konatan verkon? Nu, pro tio ke multaj novaj samideanoj ne posedas ĝin, kaj tio ne pro la kosto sed pro tio ke ili nenion scias pri la volumo kaj ĝia granda utilo kaj graveco. Do, por ĉiu kiu bezonas la informon, mi klarigos, ke la *Krestomatio* (kiel oni ĝin nomas familiare) estas la fundamenta literaturo de nia movado, kaj ke sur ĝi formiĝis la stilo kaj uzado de la lingvo dum la lastaj 18-20 jaroj. En la Antaŭparolo al la Unua Eldono, la Majstro, kiu kompilis la libron kaj mem grandparte verkis la enhavon, diris :—

Lerni la lingvon ĉiu povas laŭ ĉiuj libroj, kiujn li deziras; sed ĉar multaj Esperantaj libroj estas verkitaj de personoj, kiuj ankoraŭ ne posedas bone la lingvon Esperanto, kaj komencanta Esperantisto ne povus rilate al ili sufiĉe kritike, tial estas dezirinde, ke ĉiu, antaŭ ol komenci la legadon de la Esperanta literaturo, tralegu atente la *Fundamentan*

Krestomation . . . Atentan tralegon de la *Fundamenta Krestomatio* mi rekondas al ĉiu, kiu volas skribe aŭ parole uzi la lingvon Esperanto. Sed precipe atentan kaj kelkfojan tralegon de tiu ĉi libro mi rekondas al tiuj, kiuj deziras eldoni verkojn en Esperanto; ĉar tiu, kiu eldonas verkon en Esperanto, ne koniginte antaue fundamente kun la spirito kaj la modela stilo de tiu ĉi lingvo, alportas al nia afero ne utilon, sed rektan malutilon.

Eble kelkaj diros, ke tiuj konsiloj ne tuſas per tiom da forto la nunan studentaron, kiu havas je dispono multajn aliajn bone verkitajn librojn; sed estas certe, ke neniu povos malgajni, sed kontraue nepre gajnos, legante la verkon kiu estas, kaj longe restos, tute aparta kaj grava ero en nia libraro. Kiam mi diras, ke la libro havas pli ol 450 paĝojn, en kiuj troviĝas 26 artikoloj kaj rakontoj, 30 paĝoj da anekdotoj, kaj 70 poemoj (inter ili longaj elcerpaĵoj el *Hamleto* kaj la *Iliado*), oni komprenos la diferencon inter la *Krestomatio* kaj la ordinara legolibro per kiu la Esperantistaro nun regaliĝas. Laŭ temoj la rakontoj, artikoloj kaj poemoj estas tre diversaj; kelkaj estas longaj, kaj unu artikolo (nomita *Bagateloj*) enhavas preskaŭ 30 apartajn erojn "el la vivo kaj scienco." La esenca merito de la diversaj prozaĵoj kaj poemoj multe diferencas, sed entute ĉiu leganto konstatas, ne nur ke multaj montras altan gradon de intereso kaj beleco, sed ankaŭ ke la kolekto tre klare pruvis, eĉ en la fruaj tagoj kiam multaj el la pecoj unue aperis, la plenan taŭgecon de Esperanto por ĉiuspecaj aferoj.

Legante la *Krestomation* oni trovos kelkajn esprimojn ne plu uzatajn, kaj eĉ vortojn kies uzo iom ŝangiĝis; sed tiuj aferoj estas malgravaj, kaj havas sian intereson por multaj studentoj. Unu principio, ankoraŭ aplikata nuntempe pri kelkaj vortoj en nia lingvo, estas jene anoncita en la Antaŭparolo al la Kvina Eldono (1907):—

Car la *Krestomatio* enhavas tre grandan kvanton da materialo, kiu estis verkita en diversaj tempoj kaj de diversaj aŭtoroj, tial ne estas mirinde, ke en la libro troviĝas kelkaj vortoj aŭ esprimoj, kiuj ne en ĉiu loko sonas absolute egale (ekzemple *Jesuo* kaj *Jezuo*, *Kanadujo* kaj *Kanado*, *iri returnen* kaj *returne* k.t.p.). Car ne venis ankoraŭ la tempo, por diri la lastan vorton pri tiuj dubaj formoj, tial mi preferis ne tuſi tiujn duoblajn formojn, sed rigardi ambaŭ formojn kiel egale bonajn kaj uzeblajn laŭ la libera elektado de la uzantoj.

Ĉu ni ne vidas tie la kutiman saĝon de la Majstro?

La *Krestomatio* estas havebla ĉe la B.E.A. por 4\$. 6p. en papera kovrilo, aŭ 7\$. tolebindita, kun aldono de 5p. por pošt-kosto. Ĉiu serioza studento en la nuna periodo de popularigo de Esperanto, kiam estas urĝe dezirinde konservi purecon de stilo kaj vortaro, ja profitos aĉetante la verkon.

VERDANO.

TRA LA GAZETARO.

LITERATURO (No. 16).—Per ĉi tiu numero la gazeto finas sian kvaran jaron. La kajero ampleksas 32 paĝojn. La ĉefaj enhavajoj estas *Inkubo*, de la fama rusa verkisto Ĉehov; *Enterigo de Gramatikisto* de Robert Browning (trafe elmontranta la originalan stilon de la poeto), tradukita de Ralph Elliott kaj premiita de la Brita Literatura kaj Debata Societo; *La Estinteco en la Estanteco*, de Emma L. Osmond; kaj *Maraj Superstiĉoj*, de J. G. Sims. En la *Lingva Fako* Bernard Long pritraktas diversajn punktojn, interalie la pseŭdosufiksojn -acio, -oro, k.t.p., kaj la vortojn *resumi*, *reformi* kaj *reprezentati* kiujn oni kelkfoje rigardas kiel kunmetajojn. Numeroj de la gazeto estas haveblaj ĉe la B.E.A. po 9p. afrankite.

Literatura Mondo.—Multaj malnovaj Esperantistoj memoros la belan gazeton *Tra la Mondo*, kiu antaŭ 15 jaroj estis unu el niaj ĉefaj beletristaj organoj kaj kies daŭrigon oni tiam forte deziris. Eble la nova gazeto *Literatura Mondo* povos akiri similan pozicion, ĉar ĝia stilo estas bonega, kaj se kelkaj eroj en la unua kaj dua numeroj ne atingas la ĝeneralan nivelon de merito, tio estas bagatelo. Bele produktita, grandformata, presita en admirinda maniero, la gazeto estas plej rimarkinda entrepreno, kies sukceson oni devas kore esperi. Kaj se la revoj de la Redakta Komitato, kiel anoncitaj en No. 1, realigos en la estonteco, la gazeto povos fariĝi unu el la plej gravaj organoj de la Esperanta movado en la bela tempo venonta. La diverseco de la enhavo (artikoloj, rakontoj, poemoj, muziko, dramaĵoj k.t.p.), la artaj ilustraĵoj, kaj la ecoj de la gazeto ĝenerale, estas alte bonaŭguraj. Eble mi faros bone, citante la jenon el redakcia alparolo en No. 2:—

Nia plej ĉefa celo estas plene kontentigi, iom post iom, la dezirojn de nia estimata legantaro, kaj pro tio, en la nuna numero ni komencas aperi novan rubrikon por orienti la literaturamantojn pri novajoj de la mond-literaturo. Ĝia titolo estas *Mondliteratura Observejo*. Ni petas vian kunlaboron por tio. Tiu ĉi rubriko intencas raporti ĉiam pri nacilingvaj literaturaĵoj tute freŝaj, pri teatraj novaj k.t.p., per konciza rakonto de la temo kaj mallonga karakterizo de la verko.

La gazeto aperas en Budapest, sub la direktado de D-ro Teodoro Schwartz (responda redaktoro) kaj redakta komitato subtenata de kunlaborantoj en diversaj landoj. Oni povas aĉeti unu numeron por 1\$. (aŭ 4 stampitaj respondkuponoj), aŭ aboni je 10\$ por unu jaro, ĉe la Administrejo, Andrassy-ut. 81, Budapest VI., Hungarujo.

VERDANO.

ESPERANTO KAJ RADIO.

Esperanta Kanto disradiita el Londono.

EN la novembra numero de "The British Esperantist" aperis artikolo angle-verkita de S-ro Harry A. Epton, Administranto de B.E.A., kaj ankaŭ Prezidanto de la Radio-Societo de Hackney.

En tiu artikolo li pritraktis la ĝistiaman staton de Esperanto rilate al radio-aferoj, kaj citis, ke S-ro Sayers, en New York, Usono, estas la unua persono, kiu parolis en Esperanto per la radio-telefono.

De post apero de la artikolo, ni havas plezuron raporti, ke simila sukceso atingiĝis en Londono. S-ro Epton faris paroladon pri Radio-telefonio ĉe la Londona Esperantista Klubo, kaj ricevis specialan permeson de la Poštoficejestro fari demonstracion de ricevo de radiotelefonio per sia radia aparato, kiun li alportis al la Klubo.

Ĉiujespere, nuntempe, la Londona Disradia Stacio ĉe Marconi House dissendas du-horan koncerton de kantoj, deklamoj, kaj instrumenta muziko. Pro speciala honoro de la parolado ĉe Londona Esperantista Klubo, la estro de la stacio permisis al F-ino Gladys Cosmetto kanti la belan kanton "Gis" ("Until") per la radio kiel parto de la programo de vendredo, 8a Decembro.

Kvankam oni povis fiksi nur mallongan kaj nebone izolitan antenon en la ĉambrego, kiu estis multe ŝirmita de cirkauaj konstruaĵoj, kiuj malhelpas bonan ricevon, la kanto estis klare aŭdita de la aŭskultantaro kaj multe aplaudita.

La grava afero, tamen, el la propaganda vidpunkto, estis, ke multaj miloj da personoj aŭskultas ĉiujespere la koncertojn disraditajn, kaj certe interesigis pri la bele sonantaj vortoj de F-ino Cosmetto kantitaj. Ni citos la proprajn vortojn de la anoncinto ĉe la radio-stacio, "Mi devas anonci eron de neordinara intereso. F-ino Gladys Cosmetto kantos 'Until.' La ero estas neordinara ĉar ĝi estos kantata en la internacia lingvo ESPERANTO. Mi kredas, ke tiu estas la unua fojo kiam Esperanto iam kantigis per la radiotelefono en la mondo."

Ni ŝuldas multan dankon al la aŭtoritatoj de la Londona Disradia Stacio pro ilia entreprenemo, kaj esperas, ke eble en baldaŭa estonteco, ili arangos mallongan paroladon pri Esperanto per radiofono.

S-ro Epton ricevis raportojn el diversaj partoj de la lando, ke la kanto kaj anoncvortoj estis klare aŭditaj. La plej norda loko, laŭ lia kredo, estis Edinburgo.

PROPAGANDA COMMITTEE, B.E.A.

Report of Work, 11th September to 30th December, 1922.

Circulars sent.—1,000 re classes, 250 to Esperanto Groups, 377 to various newspapers, 219 to various Societies offering an address. Letters and propaganda matter to 75 Hyde Park enquirers.

Groups put in touch with 267 enquirers; some 50 other enquirers referred to groups.

Letters to the Press.—Four letters have appeared.

Meetings addressed.—21 (including Sibford Friends' School, where Esperanto is on the School curriculum).

Books sold to value of £11 2s. 10d. *New Members*, 5.

Other meetings arranged for.—13.

Help given to 10 new classes, 3 openers of debates, numerous enquirers.

Leaflets.—"Why Esperanto?" revised, and 10,000 copies printed. "Scouting and Esperanto" (new edition), half issue bought.

Lantern Slides.—50 new slides added to the B.E.A. collection.

London Chamber of Commerce.—As a result of correspondence, Esperanto Examinations to be held in 1923.

Conference of Educational Associations, London.—Arrangements made for meeting of B.E.A., and stall taken for the week.

League of Nations Report.—£16 collected towards the printing of a supplemental booklet for distribution with the Report.

Londona Adresaro.—An *adresaro* of names and addresses of all Esperantists and enquirers in London as far as known has been compiled and is at the disposal of London Groups.

Advertisement for a year placed in Mercantile Marine Service Association Reporter.

100 *Esperanto for All* distributed to a Boys' School, with good results.

League of Nations Report.—The booklet which is intended to accompany this is now well under way, and it is hoped to have it ready for distribution during January. The Committee take occasion very heartily to thank all those who have sent lists of names, and hope to receive more in due course.

Bishop Auckland Report.—Whether or not this can be separately printed will be announced in the February number, but those who have written for copies will be separately advised during January.

BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION (Inc.)

At the Extraordinary General Meeting held on Friday, 5th January, the special resolutions of which notice was given last month were duly passed; but in respect of the first, namely

"THAT Article IX (b) be deleted and that the following be substituted therefor:—

The said membership subscription is payable on election to membership as provided for in Article III, and is renewable twelve months from the first day of the quarter in which the said first subscription is paid. The first days of the quarters referred to in this Article are the first day of January, the first day of April, the first day of July, and the first day of October. The said capitation fees are payable on notice of acceptance of the application for affiliation being given, and are renewable in each year on the anniversary of the date of the first payment."

a question was raised. It is to be distinctly understood that that Resolution is not intended to be and cannot be retrospective.

**THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION
(Inc.), 17 HART STREET, LONDON, W.C.1.
OFFICIAL NOTICES.**

EXTRAORDINARY GENERAL MEETING.

Notice is hereby given to Members and Fellows of the Association and to Group Representatives, that an Extraordinary General Meeting will be held at the London Day Training College, Southampton Row, London, W.C. 1., on Saturday, 24th February, 1923, at 7 p.m., to consider:—

The relations of the Association to the new Official Esperantist Organisation (see *The British Esperantist*, October, 1922, page 101), and in the event of approval being given thereto, to appoint a representative and a deputy-representative on the Konstanta Reprezentantaro, and, further, to consider a proposal that the National Esperanto Societies contribute annually to the funds of the Konstanta Reprezentantaro a sum equal to 10% of an individual subscription to the Universala Esperanto-Asocio for each of its members.

MEETING OF COUNCIL.

Notice is hereby given that the next Meeting of Council will be held on Saturday, 24th February, in the Offices of the Association, 17 Hart Street, W.C.1., at 3.

The agenda will be sent to all Councillors by post.

**Nominations of Officers and Councillors
for the year 1923-4.**

Members and Fellows are reminded that in accordance with Bye-Law 6 (a) they have the right to make nominations for Officers or Councillors. Bye-Law 6 (a) reads as follows:—

6. BALLOT LISTS.

(a) With a view to the preparation of the ballot lists for the annual elections, any three Members may, by nomination in writing sent to the Secretary in December or January, propose any other Member (with his consent) as an Officer or Councillor for the next ensuing year. Forms for such nominations may be obtained from the Secretary.

MONTAGU C. BUTLER,
Secretary.

NEW LIFE FELLOW.

GEORGE D. BUCHANAN, *Glasgow.*

DONATIONS TO B.E.A.

General Funds.—London Esperanto Club, £1; Miscellaneous, 7/-.

Propaganda Fund (cost of leaflet re League of Nations Report).—H. E. WILLIAMS, £1 1s.; H. A. BARTLETT, £11 11s.; B. E. LONG, 10/-; A. MAGER, £3 3s.; W. F. WESTMANCOTE, 2/6.

Premises Fund.—Miss S. McCULLOUGH.

CANDIDATES FOR MEMBERSHIP.

V. L. BOWMAN, *Surgeon, Henty, N.S.W., Australia;* GEORGE F. BURGESS, 12 *Lovelace Green, Well Hall, London, S.E. 9;* A. E. CLEMENTS, *Sladen St., Henty, N.S.W., Australia;* EDWIN CRAGO, *Keighley St., Henty, N.S.W., Australia;* HARRY L. GEE, 8 *Wainwright Rd., Doncaster;* JOHN W. MANN, 11 *Aberdeen Walk, Armley, Leeds;* J. H. SAVAGE, *Chapel St., Cawston, Norwich;* MOEHN SZERMAN, 90 *Rue Bara, Bruxelles, Belgium;* RODRICK ROSS, 114 *Ferguson St., Palmerston N., New Zealand;* Dr. CHARLES W. WILLIAMS, 378 *Upper Brook St., Manchester;* Mrs. EMILY W. WOOD, 2 *Upton Vale Terrace, Torquay;*

WILLIAM G. HAYES-WILLIAMS, 17 *Balfour St., Wollstonecraft, Sydney, N.S.W., Australia;* STANLEY HIGTON, 65 *Trigon Rd., Clapham, London, S.W. 8;* GEORGE M. HULL, Mrs. MABEL HULL, 49 *Sydney Rd., Hornsey, London, N. 8;* WILLIAM HILL, 8 *Watson St., Glasgow;* GEORGE F. RAMSAY, 18 *Leyden Gardens, Maryhill, Glasgow;* CHARLES WATSON, 40 *Tristram Avenue, West Hartlepool.*

CANDIDATES FOR FELLOWSHIP.

NORMAN BOOTH, *Huddersfield;* DR. JOHN E. ESSLEMONT, *Bournemouth;* EDWARD C. MAWBEEY, *Johannesburg;* GEORGE M. WILLIAMS, *Loughborough;* Miss E. B. IRELAND, *Hove.*

PASSED PRELIMINARY EXAMINATION.

FRANK R. NOLAN, *Belfast;* *ERNEST W. CROOKE, *London;* WILLIAM J. FROST, *Ipswich.*

PASSED ADVANCED EXAMINATION.

*GEORGE T. SMITH, *London;* Rev. ALBERT H. WILLIAMS, *Barnet;* *SAMUEL JANSSON, *Stockholm.*

*Denotes that candidate has passed with distinction.

WM. HARVEY,

Hon. Secretary, Examination Committee.

EXAMINATIONS.—These will be held at the Offices of the Association, 17 Hart St., London, W.C.1., as follows:—

Preliminary: Monday, 5th February, 6.30 to 8.
Fee 1/6.

Advanced: Tuesday, 6th February, 6 to 9.
Fee 3/-.

NEW LIFE MEMBER.

Miss ELIZABETH B. IRELAND, *Hove.*

NEW COUNCILLOR.

MR. W. E. CLAYTON (in place of Mr. G. J. COX, resigned).

FAKO DE KORESPONDO.

Tie ĉi estas presataj anoncoj de legantoj de la gazeto kiu(j) deziras korespondi kun aliaj Esperantisto(j). Ciu anoncanto devas pagi 9 penkojn (aŭ 4 stampitajn respondkuponojn) por tri linioj, kaj tri penkojn (aŭ 2 stampitajn respondkuponojn) por ĉiu plua komencita linio. Ciu membro de la Brita Esperantista Asocio havas rajton je unu senpaga anonco. Bonvolu sendi anoncojn al la Sekretario de la B.E.A., 17 Hart Street, Londono, W.C. 1., kaj skribu legeble. Oni akceptas nenian respondecon pri eraroj kaŭzitaj de nelegebla skribmaniero.

81.—*Novzelando.*—M. Sunich, G.P.O., *Thames*, dez. kor. kun gefratiloj per Esperanto.

84.—*Australio.*—E. Crago, *Keightley St., Henty, N.S. Wales*, dez. inter 8 pm. tutmonde.

85.—*Katalunjo.*—Kelkaj altrangaj lernantinoj, 10-14 jaraj de la Dalmau Liceo, *Carrer Valençia, 245, Barcelona*, dez. interkorespondi per pk. aŭ l. kun knabinoj sampoziciaj. Adresu: Prof. Dalmau, ĉe adreso kiel supre.

86.—*Anglujo.*—F.-ino Maud Malley, *Bonds Lane, Garstang, Preston*, dez. kor. per ipk. kun ges. alilandaj. Ne kolektas pm.

87.—*Rusjo.*—Timoteo Sidorin, str. *Solovjinaja 83, Samara*, dez. kor. kaj inter 8 esp. gaz., insignojn, fotografaĵojn,, papermonon.

Anglujo.—Cu franca, germana aŭ itala samideano bonvolos sangi propran gazeton kontraŭ la brita du semajnojn post apero. F.-ino Milner, *Leek, Staffs.*

Fundamenta Krestomatio.—Ni deziras speciale atentigi al la nova prezo de tiu ĉi plej fama libro en nia lingvo. Kiel ĉiu samideano scias, ĝi estas modelo de Esperanta stilo, kompilita de la Majstro, kaj ĉiu Esperantisto devus posedi ekzempleron. Dum longa tempo la prezo estis tre alta, speciale la tolebindita eldono, pro la alta bindkosto, sed ni goje noncas, ke ni jus povis malaltigi la prezon de 10s. al 7s., kaj ni rekondendas tiun eldonon aparte al fin, kiu deziras an forte binditan volumon aŭ libron por donaci al amiko.

LA JUNA LERNANTO

SUPPLEMENT TO "THE BRITISH ESPERANTIST"

N-RO 13

JANUARO 1923

La Juno Lernanto estas disdonata senpage kun *The British Esperantist*. Separate subscriptiojn are accepted at 1/- per annum post free commencing with any number. Price for quantities, 6d. for 25 or 1/- for 50, post free. Send orders to B.E.A., 17, Hart Street, London, W.C.1, England.

La Juno Lernanto estas disdonata senpage kun *The British Esperantist*. Apartajn abonojn oni akceptas po 1 ŝilingo jare, afrankite. Oni povas komenci je iu ajn monato. Prezo por kvantoj, 6 pencej por 25, 1 ŝilingo por 50, afrankite. Mendojn oni sendu al B.E.A., 17, Hart Street, London, W.C.1, Anglujo.

Manuskriptojn k.t.p. oni bonvole sendu al S-no E. R. Edmonds, 21, Russellcroft Road, Welwyn Garden City, Herts, Anglujo.

*The world is so full of a number of things,
I'm sure we should all be as happy as kings.*

R.L.S.

Karaj Gejunuloj,

Our little magazine has proved itself so popular and has been so well supported that the B.E.A. has decided to double its size commencing with this number.

You will all be sorry to learn that Miss Baird is unable to conduct the Competitions any longer. We are very grateful for the work she has done in this way during the last six years, and we are glad to know that she will send us stories from time to time.

During this year there will be two series of competitions each month and occasional special competitions in addition. Now that we have a larger magazine it may be possible now and again to print a winning paper.

Nun ni komencas Novan Jaron kaj al ĉiuj junaj legantoj tra la mondo mi deziras feliĉecon.

Legu vian gazeton ĉiumonate, faru vian eblon por konkursi kaj instigu al viaj junaj geamikoj lerni la lingvon kaj legi la gazeton.

Mi esperas, ke la rakontoj plaĉos al vi kaj interesos vin. Memoru, ke la gazeto estas via gazeto kaj ke mia deziro estas servi al viaj beroj. Tial mi esperas, ke vi skribos al mi por diri kion vi volas trovi en via gazeto.

Via amike,

LA REDAKTO

por legantoj kiuj ne logas en la Britaj Insuloj. Skribu leteron pri vi mem, pri via familio, via lernejo aŭ okupo, k.t.p. Por la plej interesa letero premio de 5 ŝilingoj estos donata. Konkursantoj devas havi ne pli ol 18 jaroj, kaj devas mem fari la laboron. Sendu vian leteron al "KONKURSO," c/o B.E.A., 17, Hart Street, London, W.C.1, Anglujo, per alveni antaŭ la 31a de Marto, 1923.

ĈU VI SCIAS, KE . . . ?

Ce la ekvatoro la distanco ĉirkaŭ la tero estas 25,000 mejloj.

La laktuko estis konata de la pratempaj grekoj kaj romanoj, sed oni nur uzis ĝin en Britujo depost la tagoj de Elizabeto.

Antaŭ kelkaj jarcentoj maristoj kutimis porti la harojn en harligajo. Por ke la harligajo estu rigida ili uzis en ĝi grason kaj taŭzitan ŝnuron. Ĉar ili ne volis ke la graso difektu la jakon, ili portis koltukon kaj lasis al unu angulo de ĝi pendri sur la dorso. Oni diras ke la kolumo kiun maristoj nuntempe portas, devenis de ĉi tiu koltuko.

Se vi tranĉas citronon en pecojn kaj metas ilin ĉirkaŭ nesto de formikoj, la formikoj forlasos la lokon.

Suppl.

700072 - B. G. 1923

LA RAKONTO PRI LA SALIK-DESEGNA TELERO

Antaŭ multe da jaroj, en Hinujo, vivis belega knabino kiu tre amis la sekretarion de sia patro, sed la sekretario ne posedis riĉajon kaj pro tio la patro ne konsentis al geedziĝo.

Kong-ſi ne volis esti edzino de alia, eĉ riĉa, viro kaj daŭre amis Ĉeng. La patro estis tre kolera kaj forsendis la sekretarion kaj fiancigis sian filinon al potenca mezaĝa duko.

En la dekstro de la bildo vi vidos la palacan domon kiu estis la hejmo de Kong-ſi, sed la malagrabla mandareno malliberigis ŝin en la dometo kiun vi rimarkos trans la akvo maldekstre de la bildo. Ĉirkaue li konstruis barilon kaj li sentis, ke la filino ne povas forkuri ĉar la sola elirejo estis trans la ponto kaj tra la salono de la domego.

Tie li intencis teni ŝin ĝis la printempo, kiam ekfloros la persikarbo kiu staras apud la palaco. Li aranĝis ke ŝi tiam fariĝu la edzino de la potenca duko. Ĉiutage Kong-ſi rigardis el la fenestro al la persikarbo, kun mizero en la koro, sed ŝi estis bravulino kaj ne permesis ke malespero regu ŝin.

Unu tagon Kong-ſi vidis ion sur la rivereto kaj kiam ĝi venis pli proksime ŝi trovis ke ĝi estas boateto, farita el kokoso-ſelo. Fine ĝi atingis la bordon apud la dometo kaj la knabino kuris al ĝi kun tremanta koro. Ĉu Ĉeng sendis ĝin? Jes! kaj en ĝi estis skribajo de la amanto. Si dance kuris en la dometon kaj staris ĉe la fenestro, kaj legis la vortojn de Ĉeng. Li ne forgesis ŝin, ho ne! Li petis ke ŝi forkuru kun li.

Kong-ſi resendis la boateton per favora vento, kun letero. En ĝi ŝi petis ke li forprenu ŝin kiam falos la floroj de la salikarbo. La tagoj malrapide pasis kaj oni intertempe preparis por la edziniĝo de kompatinda Kong-ſi.

La salikfloroj komencis fali kaj unu tagon, aperis Ĉeng, en la vesto de almozulo. Li tuj

kondukis ŝin for, kaj ili prenis kun si ŝiajn juvelojn, sed survoje la mandareno vidis ilin kaj li kaj aliaj kuris post ili. En la bildo vi vidos ilin sur la ponto. La unua estas Kong-ſi, la dua estas Ĉeng kun la skatolo da juveloj, kaj la lasta estas la mandareno kun vipo en la mano.

La sorto favoris la geomantojn, kaj ili sukcesis atingi la insulon maldekstre en la bildo, kie ili sin kaſis en dometo kie logis ĝardenisto, kies edzino iam estis servistino de la knabino. Oni serĉis la geomantojn ĉie, kaj post iom da tempo la soldatoj de la duko suspektis la dometon de la ĝardenisto, sed la edzino helpis al Kong-ſi kaj Ĉeng velveturi for en la boato kiun vi vidos sur la akvo.

Dum tuta nokto la boato iris la rivereto kaj la boatistoj estis tre bonkoraj kaj helpemaj al la forkurantoj, kaj kiam ili atingis malproximan lokon la boatistoj aĉetis la juvelojn kaj lasis la geomantojn sur la bordo. Tie ili logis dum mallonga tempo ĝis la spionoj de la duko trovis ilin. La dukaj soldatoj venis kaj mortigis Ĉeng, sed Kong-ſi ekbruligis la domon kaj enjetis sin en la flamojn kaj mortis en la sama momento.

La animoj de la geomantoj supreniris kune en la formo de turtoj, kaj tiel ili estis feliĉaj por ĉiam.

STRANGA AVENTURO

(Daŭrigo)

"Ni kuſu en lito, kaj dormu; eble morgaŭ ĉio estas preta," diris Pat. La knabo malfermis la pordon de la litĉambro, sed Nora pli ploris kiam ŝi vidis la liton. La tukoj pendis sur la malpuran plankon, kie kuſis la kuseno, kaj la lankovriloj estis plenaj je truoj. Pat demandis kial oni ne ordigis ĝin, kaj kial oni ne bakis la kukojn.

"Ho" respondis Vaglumo, "iu diris, ke foiro okazis en proksima urbo, do la kuiristino tuj iris tien, kaj la dommastrino preferas balancigi sub arbo, kiam la vetero estas varma. Eble en la vintro ŝi ordigos la litojn kaj purigos la ĉambrojn."

"Kial la sinjoro de la domo ne devigas ŝin fari la laboron?" demandis Pat. "Devigu!" kriis Vaglumo, "ĉu mi ne diris al vi, ke ĉi tiu estas la lando de Faru-tion-kio-plaĉas-al-vi?" "Jes," respondis Pat, iom malgoje, "sed ĉu la matenmango ne estas preta matene?" "Eble jes, eble ne. Sendube la kuiristino estos tre laca kiam ŝi revenos de la foiro, kaj ŝi dormos tutan tagon."

"Ĉu geknaboj iras al lernejo?" demandis Pat, kiu esperis, ke almenaŭ li evitos lecionojn. "Kompreneble ne, geknaboj ne ŝatas lecionojn, kaj instruistoj preferas libertempojn, do neniu iras al lernejo. Cetere, la kamentubo falis sur la tegmenton, kaj rompis ĝin, kaj la laboristoj foriris por ludi piedpilkon." Nora estis tiel laca kaj malsata, ke ŝi ploregis laŭte, kaj Pat preskaŭ

imitis ŝin, ĉar li havis strangan senton en sia koreto. "Se plaĉas al vi, sinjoro Vaglumo, mi deziras hejmeniri; mia patrino bezonas min por haki la brullignon."

"Mia patrino ankaŭ bezonas min por luli la infaneton," kriis Nora, višante la larmojn de sur la vangoj.

"Ĉu vi obeas la ordonojn de via patrino?" demandis Vaglumo.

"Ho jes, jes," respondis tuj ambaŭ infanoj.

"Nu, vi ne povas resti ĉi tie, ĉar en ĉi tiu lando neniu obeas, ĉiu faras nur tion, kio plaĉas al si."

Vaglumo frapis laŭte la manojn, kaj tuj la infanoj sin trovis apud la marĉa lageto.

Ili rapide kuris hejmen, kie ili tiel vigle helpis la patrinon, ke ŝi miregis. Neniam post tiu tempo, oni plendis pri ilia mallaboremeco aŭ malobeo.

E.L.O.

KANTO DE RONDOKUL LA KAT-SORCISTO

I. Iam katidet' mi estis, kaj tre feliĉa mi,
Kaj bona kiel or',
Tre virta katideto kies cerbo sin okupis
Pri la obeado kun fervor'.
Sed unu tagon venis akra ŝang',
Mi enamiĝis kvazaŭ en la mar',
Mi ne povis trinki lakton, kaj la pelto
silke glata
Malordigis kiel honta ĉifonar'.

Miaŭ, miaŭ, miaŭ, miaŭ,
Ne amindumadu, aŭ vi perdos vivojn naŭ.
Miaŭ, miaŭ, miaŭ, miaŭ,
Pli bone droni ol fariĝi kiel mi hodiaŭ.

II. Si havis la okulojn kun koloro de ĉiel',
Mian koron ŝtelis ŝi.
Si estis tiel bela ke mi kredis ŝin fidela;
Mi ŝin amis pli kaj pli.
Kaj fine mi demandis, "Ĉu volas vi?"
Atendante la respondon "Jes," sed ve,
Mi malfermis la okulojn en subita
surprizeg',
Car la voston skuis ŝi, kaj diris "Ne!"

Miaŭ k.t.p.

III. Konstitucio mia ruiniĝis pro la ŝok',
Perdiĝis memrespekt',
Kaj mense kaj moraletiam malnobligis mi,
Jen nekuracebla difekt'.
Do nun vi scias kion faras am',
Laŭ la averta estu zorga vi;
Car el katideto virta kiu amis tro profunde
Kanajla kat' fariĝis mi.

Miaŭ, k.t.p.

Tradukis L.B.

EL LA NATURO

Ni ĉiu konas la ordinaran abelon kaj ankaŭ la vespon, sed ne ĉiu el ni scias, ke en nia lando troviĝas ĉirkaŭ ducent diversaj specoj de abeloj kaj dekoj da specoj de vespoj.

La sciencistoj havas kelkajn metodojn por eltrovi ĉu insekteto estas efektive abelo aŭ vespo, ekzemple, ili povas kelkfoje diveni per la flugiloj kaj kelkfoje per la haroj sur la korpo de la insekteto. Ankaŭ ili ofte povas diveni per ekzameno de la postaj kruroj. Tamen la plej granda diferenco inter la du insektetoj estas trovata en iliaj kutimoj.

La teknika nomo por la abeloj estas *anthophila*, kiu signifas *floramantoj*. Kvankam multaj el la vespoj vizitas la florojn kaj sin nutras per la nektaro trovata en ili, nur la abeloj provizas en siaj nestoj florsempon kaj mielon por nutri la idojn. La vespoj kolektas por la idoj araneojn, raŭpojn, k.t.p. Ĉi tiuj kutimoj ebligas, ke oni distingus inter la du insektetoj.

Kvankam preskaŭ ĉiu persono scias multon pri la vivkutimoj de la abelo malmultaj scias ion pri tiuj de la vespo. Sep specoj konstruas komunajn nestojn simile al tiuj de nia ordinara abelo, sed aliaj specoj tre malsimile agas. Kiam vi estis ĉe la marbordo vi sendube rimarkis la malgrandan vespon kiu flugas en la sunlumo super la sablo. Gi neniam flugas pli ol kelkaj futoj sed plejparte prizorgas siajn aferojn sur la tero mem, kie ĝiaj longaj maldikaj kruroj tre utilas. Gi faras truon en la sablo elfosante ĝin per la kruroj.

La vespo tiom ĉirkaŭflugas ĝis ĝi trovas taŭgan araneon. Gi portas la araneon al la truo kaj enŝovas ĝin kaj ripetas tiun agadon ĝis kelkaj araneoj troviĝas en la truo. Gi enmetas unu ovon en la truo, kaj, elirante, zorge fermas la elirejon kaj foriras por fari la samon en alia loko.

Kiam la junia ideto aperas el la ovo ĝi ne konas la zorgojn de patrino. Gi estas malgranda kaj malforta sed ĝi havas mangajojn apude kaj povas en sendanĝero kreski ĝis plenaĝeco.

Tiam ĝi elfosas vojon el la truo kaj ripozas en la libera aero ĝis la flugiloj etendiĝas kaj ebligas ke ĝi ĉirkaŭflugu simile al la patrino.

La vespo kiun ni kutime devas forpeli de la konfitajo kiam ni temanĝas somere estas plej ofte el la specoj kiuj konstruas grandajn nestojn. El tia nesto en unu somero ofte venas idaro de 50,000 aŭ 60,000.

Ne estas spaco por diri pli multe nuntempe pri ĉi tiuj du tre interesaj insektetoj, la abelo kaj la vespo, sed ne pensu ke ĉiu abelo konstruas nestojn kaj logas tie en aroj. Kelkaj specoj fosas truon en la tero, aliaj specoj fosas truon en ligno aŭ faras nestojn el folioj. Aliaj specoj faras nestojn el koto.

Ni do trovas multon por studi rilate al ili, kaj ju pli ni studas, des pli ni admiras la mirindajojn de la naturo.

E. de V.

Competitions for Boys and Girls.

PUZZLE COMPETITION—NO. 3.

(Seventh Series)

This Competition is limited to boys and girls of not more than 15 years of age. Competitors must write their solutions on a postcard addressed "KONKURSO," c/o B.E.A., 17, Hart Street, London, W.C. 1, and add their age and the name of their school. A Monthly Prize will be given, and at the end of the Series special prizes will be awarded to those who obtain the highest number of marks.

N.B.—It must be understood that Solutions are the competitors' unaided work.

In schools where Esperanto is taught it is suggested that the teacher collect the cards and send them in under an envelope, to save postage.

Postcards to be sent not later than February 3rd.

KAŠITAJ PROVERBOJ.

1. PMOSTTNOASEEMO.
2. BSOEVNLNROOONAAEAR.
3. KSEINNTSSOLENATOSTEO.

KOMENCOJ KAJ FINOJ.

(The first and last letters read downwards will give the two words required as the solution).

1. x	x estas dorlotbesto.
x	x estas malofta floro.
x	x estas parenco.
x	x estas lernejaro.
x	x estas maro.
x	x estas io por solvi.
x	x estas signo de pluovo.
x	x estas muzika instrumento.
2. x	x estas urga afero.
x	x estas forta sento.
x	x estas lumigilo.
x	x estas montrado.
x	x estas rompo.
x	x estas ajo.
x	x estas homo.

RESULT OF COMPETITION NO. 1.

Several competitors sent in correct papers, and the highest number of marks has been gained by:—

1. KATHLEEN TYREMAN (Age 12),
2. { THOMAS MOSS (Age 14),
MARGARET STARKIE (Age 13),
Green Lane Council School, Patricroft.

Honours List. E. Ashcroft, B. Barton, R. Beswick, A. Birch, E. Bottomley, B. Brown, L. Foster, A. Hardman, D. Hardman, G. Hargreaves, R. Hollinrake, H. Hope, F. Hanrahan, A. Jones, A. Noble, L. Pendlebury, C. Soughton, G. Taylor, A. Wrigley, M. Wrigley, Green Lane Council School, Patricroft; A. Carter, W. Clark, E. Thomasson, St. Paul's Boys' School, Worcester.

Hon. Mention. M. Aitken, H. Atkinson, P. Alflatt, I. Ballinger, F. Banfield, L. Banks, A. Bethel, H. Brittain, M. Brookes, A. Brown, V. Buzzia, K. Caunce, I. Chesters, A. Cropper, E. Dyson, J. Evans, N. Firmstone, E. Garside, M. Gorton, G. Gregory, M. Gresty, F. Harrison, A. Hayes,

B. Hayes, J. Haynes, D. Helps, J. Hilton, A. Johnson, Ellen Jones, Elsie Jones, A. Kelly, A. Kennedy, F. Kenyon, E. Lawrence, A. Lee, P. Mason, W. Newton, T. Orford, M. Oswell, G. Owen, J. Page, F. Pollitt, E. Rhodes, E. Richardson, J. Rothwell, A. Russell, E. Seal, E. Smith, G. Sutcliffe, J. Tibbs, E. Todd, J. Walker, N. Wheatly, S. Williams, M. Williamson, A. Woffenden, E. Wood, L. Wood, *Green Lane Council School, Patricroft.*

SOLUTIONS.

Kunigoj: 1. an-as; 2. bat-al; 3. hor-de; 4. kuk-um;
5. pap-ag.

Kvadratoj: a. kvar, vizi, azen, ring; b. gnom,
neni, onkl, mili; c. amas, meti, atom,
simi; d. ombr, mari, bros, risk.

Number of entries, 231.

LITERARY COMPETITION.—NO. 1

This Competition is open to Boys and Girls of not more than 18 years of age. Papers must bear the name, address and age of the competitor, and be addressed "KONKURSO," c/o B.E.A., 17, Hart Street, W.C. 1. A monthly prize will be awarded.

It must be understood that papers are the competitors' unaided work.

Verketo: Kion mi faris je Kristnasko?
(de 200 ĝis 300 vortoj).

Entries to be sent not later than February 3rd.

SWEET AND LOW

(*Malnova angla kanto*)

(J. BARNBY)

Dolca vent', dolca vent'

El okcidenta mar',

Vent', vent', spirosent'

El okcidenta mar'!

Super la ondoj iru ĝi,

Blovu la patron tien ĉi—

Hejmen trans bluondar':

Pace dormu vi, dolce dormu vi nun.

Dormu nun, dormu nun,

Sur la patrina sin',

Nun, nun, sub fea lun',

Patro revenas nin.

Veloj argentaj el forokcident'

Portas lin hejmen al orient',

Ame li premos vin:

Pace dormos vi, dolce dormu vi nun.

Tradukis G. L. BROWNE, k.a.

KORESPONDA FAKO POR GEJUNULOJ

La enregistro de nomo en ĉi tiu fako devigas tujan kaj konstantan respondon al ĉiu ricevita poštarto aŭ letero.

F-no Olive Ashforth (ago 12) 10, Park Avenue
Armley, Leeds, Anglujo.